

OPĆINA
MILNA

Radna verzija

**Provedbeni program
Općine Milna
2022. - 2025.**

NARUČITELJ |**Općina Milna**

Sridnja kala 1, 21405 Milna
www.opcinamilna.hr
info@opcinamilna.hr
+385 (0)21 636 212

IZRAĐIVAČ |**Poduzetnički centar Aktiva j.d.o.o.**

za lokalni razvoj i poticanje poduzetništva
www.poduzetnickicentar-aktiva.com
pc.aktiva@gmail.com
+385 (0)98 9072 936

Kontakt osoba:

Dijana Šabić

mag.soc., mag.ethnol., mag.oec.

Prosinac 2021.

SADRŽAJ

1.UVOD	4
1.1. Proces izrade provedbenog programa Općine Milna	4
1.2. Zakonodavni okvir izrade Provedbenog programa	4
1.3. Područje djelovanja Općine Milna	5
1.4. Organizacijska struktura Općine Milna	6
1.5. Javne ustanove i tvrtke od važnosti za općinu Milna	6
1.6. Vizija i misija	6
1. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA	8
1.1. Proračun Općine	8
1.2. Demografska obilježja	9
1.3. Tržište rada	11
1.4. Gospodarstvo	12
1.5. Turizam	14
1.6. Poljoprivreda	16
1.7. Ribarstvo i brodovlje	21
1.8. Vodovod i kanalizacija	22
1.9. Zaštita okoliša i gospodarenje otpadom	22
1.10. Odgoj i obrazovanje	23
1.11. Zdravstvo i socijalna skrb	24
1.12. Civilno društvo	25
1.13. Kultura i sport	26
3. SWOT ANALIZA	27
4. POPIS PRIORITETA DJELOVANJA	29
5. POPIS MJERA	31
6. INDIKATIVNI FINANSIJSKI OKVIR	47
7. OKVIR ZA PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE	51
8. PRILOZI	53
8.1. Popis grafikona	53
8.2. Popis tablica	53
8.3. Prilog 1. Terminski plan provedbe mjera, aktivnosti i projekata za provedbu posebnih ciljeva	54
8.4. Popis razvojnih projekata Općine Milna	57
9. LITERATURA	59

PREDGOVOR

Općinsko vijeće Općine Milna usvojilo je sredinom 2020. godine Strategiju razvoja Općine Milna za period od 2020. do 2025. godine, stvorivši tako jasne temelje za izradu provedbenog programa za novo proračunsko (i mandatno) razdoblje. Samom usvajanju tog strateškog dokumenta prethodio je ekstenzivan proces unutarnje i vanjske analize stanja u općini Milna, kao i aktivno sudjelovanje javnosti u izradi dokumenta - kroz nekoliko upitnika i fokus grupe te konačno proces javnog savjetovanja, stanovništvo općine Milna imalo je više prilika izraziti svoje potrebe i želje, kad je u pitanju budućnost razvoja općine Milna.

Upravo na tom temelju pripremljen je i ovaj dokument - Provedbeni program općine Milna, kratkoročni akt strateškog planiranja koji opisuje i osigurava postizanje ciljeva definiranih nadređenih strateškim i planskim dokumentima (ponajprije Planom razvoja Splitsko Dalmatinske županije te Nacionalnom razvojnom strategijom) i poveznicu s proračunom jedinice lokalne samouprave, a sukladno članku 26. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017). Provedbeni program Općine Milna donosi se za razdoblje trajanja mandata izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave i vrijedi za taj mandat

Uzimajući u obzir lokalne potrebe, postojeće stanje i potencijalne poteškoće, te suprotstavljanjem istih proračunu Općine Milna, kreiran je dokument koji na konkretan i koncizan način prikazuje kako ćemo ono što smo u Strategiji razvoja Općine Milna planirali zapravo i ostvariti. Naravno, ograničenost općinskog proračuna neće nas spriječiti da pristupimo provedbi i većih projekata, apliciranjem na različite natječaje, kako regionalne, nacionalne, tako i međunarodne. U tom smislu, moguća je i revizija provedbenog programa, sukladno smjernicama iz članka 15. stavka 2. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017), kako bi program bolje održavao aktualna događanja i razvoj općine Milna.

Načelnik općine Milna
Frane Lozić

1. UVOD

1.1. Proces izrade provedbenog programa Općine Milna

Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave kratkoročni su akti strateškog planiranja koji opisuju i osiguravaju postizanje ciljeva, ako je primjenjivo, iz srednjoročnog akta strateškog planiranja i poveznicu s proračunom jedinice lokalne samouprave. Provedbeni program jedinice lokalne samouprave donosi se za vrijeme trajanja mandata izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave i vrijedi za taj mandat. Slijedom navedenog, načelnik Općine Milna pokrenuo je postupak izrade provedbenog programa Općine Milna za period od 2022. do 2025. godine.

Za potrebe izrade samog programa, angažirana je vanjska konzultantska tvrtka, Poduzetnički centar Aktiva j.d.o.o., koja sudjeluje u koordinaciji svih aktivnosti izrade Provedbenog programa i pratećih dokumenata te u pripremi istih. Također, direktorica Poduzetničkog centra Aktiva j.d.o.o., Dijana Žderić, imenovana je lokalnom koordinatoricom Općine Milna, tj. predstavnicom Općine Milna za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja, sukladno odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017).

S obzirom da je Poduzetnički centar Aktiva j.d.o.o. 2020. godine proveo detaljne analize potrebne za izradu Strategije razvoja Općine Milna, u izradi ovog dokumenta koristile su se tada pripremljene analitičke podloge, nadograđene novim dostupnim informacijama iz različitih statističkih baza - primjerice izvješća o izvršenju proračuna Općine Milna, Izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom Općine Milna, podataka Državnog zavoda za statistiku, Financijske agencije, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske gospodarske komore, Registra udruga, Upisnika poljoprivrednika te izvješća drugih nacionalnih institucija i službenih baza podataka.

1.2. Zakonodavni okvir izrade Provedbenog programa

Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017) uređen je sustav strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj na svim razinama upravljanja (nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini) te način pripreme, izrade, provedbe, izvješćivanja, praćenja provedbe i učinaka te vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Na temelju članka 15. stavka 2. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017), Vlada Republike Hrvatske je 2018. godine donijela Uredbu o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/2018). Sustav strateškog planiranja u RH temelji se nacionalnim (Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine), regionalnim, odnosno županijskim (Planovi razvoja jedinica regionalne/područne samouprave za razdoblje 2021-2027.) te lokalnim (Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave za razdoblje 2021-2025.) aktima strateškog planiranja.

U skladu s navedenim, Provedbeni program Općine Milna za razdoblje 2022.-2025. predstavlja kratkoročni strateški akt kojim će se definirati mjere, aktivnosti te razvojni projekti Općine Milna, a koji su usklađeni sa Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine, s obzirom da u trenutku izrade ovog dokumenta Splitsko dalmatinska županija još nije usvojila svoj plan razvoja.

Člankom 18. Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/2018) definiran je obvezni sadržaj Provedbenog programa Općine Milna za razdoblje 2021-2025., te ga donosimo u tablici koja slijedi, zajedno s poveznicom na stranicu na kojoj se obvezni sadržaj nalazi, unutar ovog dokumenta.

Tablica 1 | Obvezni elementi provedbenog programa jedinice lokalne samouprave

RB	OBVEZNI ELEMENT PROVEDBENOG PROGRAMA	STRANICA
1	Vizija jedinice lokalne samouprave	6
2	Mandat i misija jedinice lokalne samouprave	6
3	Opis kratkoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala	8
4	Prioriteti jedinice lokalne samouprave i obrazloženje za odabir prioriteta	29
5	Odabir strateških ciljeva i odgovarajućih posebnih ciljeva iz hijerarhijski viših akata strateškog planiranja te opis usklađenosti s dokumentima prostornog uređenja	30
6	Terminski plan provedbe mjera, aktivnosti i projekata za provedbu posebnih ciljeva	Prilog 1
7	Popis ključnih pokazatelja ishoda i pokazatelja rezultata i ciljnih vrijednosti pokazatelja	Prilog 1
8	Financijski plan za provedbu mjera, aktivnosti i projekata	47
9	Opis okvira za praćenje provedbe	51

IZVOR / Priručnik o strateškom planiranju, MRRFEU

1.3. Područje djelovanja Općine Milna

Milna je peta općina po veličini (od osam) na otoku Braču; smještena je na krajnjem jugozapadnom dijelu otoka. Prostire se na 36,43 km² kopnene površine, što je 9,18 % ukupne površine otoka Brača. Prema popisu stanovništva iz 2011., u općini Milna su živjela 1074 stanovnika u tri naselja (Milna, Ložišća i Bobovišća). Naselja Milna i Bobovišće na Moru su obalna, orijentirana Splitskim vratima. Bobovišća i Ložišća nalaze se u sjevernom dijelu općine, dublje prema unutrašnjosti otoka. Državnom cestom D-114 i županijskom cestom Ž-6188 dobro su povezana s ostatkom otoka Brača. Podhume, najdublje u unutrašnjosti, u istočnom dijelu Općine, danas je bez stalnih stanovnika i prometno relativno izolirano.

Općina Milna u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim

tijelima i to osobito poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu, promet na svom području te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

1.4. Organizacijska struktura Općine Milna

Općinsku upravu Općine Milna čine općinski načelnik, zamjenik općinskog načelnika, općinsko vijeće i jedinstveni upravni odjel. Općinsko vijeće Općine Milna čini 9 članova. Jedinstveni upravni odjel obavlja komunalne, porezne i pravne poslove, a čine ga pročelnica, administrativna tajnica, računovodstveni referent, viši stručni suradnik za računovodstvo i financije.

Općinski načelnik zastupa Općinu i nositelj je izvršne vlasti Općine. Dva puta godišnje, načelnik podnosi polugodišnje izvješće o svom radu i to do 31. siječnja tekuće godine za razdoblje srpanj - prosinac prethodne godine i do 31. srpnja za razdoblje siječanj - lipanj tekuće godine. U obavljuju izvršne vlasti općinski načelnik priprema prijedloge općih akata, izvršava i osigurava izvršavanje općih akata Općinskog vijeća, utvrđuje prijedlog proračuna Općine i izvršenje proračuna, upravlja nekretninama, pokretninama i imovinskim pravima u vlasništvu Općine u skladu sa zakonom, Statutom i općim aktima Općinskog vijeća.

Jedinstveni upravni odjel ustrojen je za obavljanje upravnih, stručnih, općih, administrativnih, materijalno - finansijskih i pomoćno - tehničkih poslova iz samoupravnog djelokruga Općine.

1.5. Javne ustanove i tvrtke od važnosti za općinu Milna

Javne ustanove koje djeluju na području Općine Milna jesu: dječji vrtić Milna, osnovna škola Milna, dobrovoljno vatrogasno društvo Milna, turistička zajednica Općine Milna, komunalno društvo Meštralun d.o.o. za komunalne djelatnosti čiji je stopostotni vlasnik Općina Milna, a koje zapošljava ukupno 8 osoba. Od drugih ustanova i tvrtki od važnosti za Općinu Milna, na području općine djeluju ACI Marina Milna, zadruga Milna, Dom zdravlja Splitsko dalmatinske županije – ambulanta Milna, ljekarna Vujović, vodovod Brač te Elektrodalmacija pogon Brač.

1.6. Vizija i misija

Misija i vizija Općine Milna u sebi objedinjuju elemente koji su od strane lokalne zajednice, kao i predstavnika uprave, poduzetnika i drugih dionika, prepoznati kao ključni za razvoj Općine te kao takvi usvojeni u sklopu Strategije razvoja Općine Milna do 2025. godine.

vizija

Općina Milna sigurno je i atraktivno mjesto za život, s uređenim infrastrukturnim, komunalnim i drugim uvjetima za stabilan razvoj mikro i malog poduzetništva, kojem zamah daje turizam utemeljen na lokalnoj tradiciji, bogatoj i raznovrsnoj kulturnoj ponudi.

misija

Općina Milna će aktivno stvarati uvjete za unapređenje kvalitete života lokalnog stanovništva kroz razvoj i podršku kulturnim i društvenim sadržajima te unapređenje gospodarstva. Činit će to uređenjem komunalne infrastrukture, informiranjem i edukacijom lokalne zajednice kao i podrškom postojećim i potencijalnim gospodarstvenicima, a sve kroz povećani angažman u osiguranju sredstava iz Europskih i drugih dostupnih fondova.

2. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA

2.1. Proračun Općine

Proračun općine donosi pregled finansijskih pokazatelja (primici, prihodi, izdatci i rashodi unutar jednog proračunskog razdoblja), ali istovremeno i ukazuje na planove općine, kao i kratkoročne i dugoročne prioritete kroz odabir područja u koja će se ulagati i onih kojima će se sredstva u određenom periodu uskratiti, odnosno smanjiti.

U nastavku donosimo pregled prihoda i rashoda općine Milna u posljednje dvije godine, kao i plan za tekuću godinu te sljedeću. U trenutku izrade ovog dokumenta, nisu javno bili dostupni podatci o izvršenju proračuna općine Milna u 2021. godine obzirom da godina još nije završila, zbog čega ih ovdje navodimo samo u obliku plana.

Tablica 2 | Izvještaj o postojećim i planiranim prihodima Općine Milna

PRIHODI I PRIMICI PO VRSTI	2019.	2020.	Plan za 2021.	Plan za 2022.
Prihodi od poreza	6.540.919	5.300.115	5.390.000	5.700.000
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	344.909	667.153	1.781.000	850.000
Prihodi od imovine	513.747	1.492.199	864.500	1.200.000
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	4.313.776	2.245.758	4.110.000	3.800.000
Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	1.160	3.514.433	0	0
UKUPNO PRIHODI:	11.714.511	13.219.658	12.145.500	11.550.000

IZVOR / Proračun, Općina Milna, dostupno na: <http://opcinamilna.hr/dokumenti/proracun-opcine-milna.html>

U odnosu na 2019. i 2020. godinu, Općina Milna očekuje značajno povećanje prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, kao i od prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ponajprije zbog činjenice kako je u 2019. godini općina izašla iz blokade i time stekla uvjete za apliciranje na različite natječaje. U narednom periodu, prihodi na toj stavci se smanjuju, dok se povećavaju prihodi od imovine.

Tablica 3 | Izvještaj o postojećim i planiranim rashodima Općine Milna

RASHODI I IZDACI PO VRSTI	2019.	2020.	Plan za 2021.	Plan za 2022.
Rashodi za zaposlene	1.196.235	1.381.020	1.477.000	1.380.500
Materijalni rashodi	4.745.432	5.537.308	4.358.500	4.450.500
Finansijski rashodi	1.102.422	74.345	21.000	35.000
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	371.960	466.563	380.000	460.000
Ostali rashodi (donacije)	1.177.555	657.179	1.014.000	822.000

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	4.378.830	3.831.079	5.645.000	4.352.000
UKUPNO RASHODI:	12.972.434	11.947.494	12.895.500	11.550.000

IZVOR / Proračun, Općina Milna, dostupno na: <http://opcinamilna.hr/dokumenti/proracun-opcine-milna.html>

Tablica 4 | Izvršenje proračuna Općine Milna u posljednje dvije godine te planirani iznos za period od 2021. do 2022.

	2019	2020	Plan 2021	Plan 2022
PRIHODI	11.714.511	13.219.658	12.145.500	11.550.000
RASHODI	12.972.434	11.947.494	12.895.500	11.550.000
RAZLIKA	-1.257.923	1.272.164	-750.000	0

IZVOR / Proračun, Općina Milna, dostupno na: <http://opcinamilna.hr/dokumenti/proracun-opcine-milna.html>

U tablici koja slijedi donosimo pregled iznosa sufinanciranja javnih ustanova i drugih subjekata od posebne važnosti za općinu Milna, sukladno postojećim javno dostupnim financijskim izvještajima i planiranim proračunima.

Tablica 5 | Sufinanciranje javnih ustanova i drugih subjekata

NAZIV	2019	2020	PLAN 2021	PLAN 2022
DJEČJI VRTIĆ MILNA	562.201	677.001,00	674.500	683.000
OSNOVNA ŠKOLA MILNA	17.500	0,00	100.000	120.000
DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO MILNA	280.000	245.000,00	280.000	250.000
TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE MILNA	55.000	118.365,00	140.000	100.000

IZVOR / Proračun, Općina Milna, dostupno na: <http://opcinamilna.hr/dokumenti/proracun-opcine-milna.html>

2.2. Demografska obilježja

Prije samog pregleda nekih od osnovnih obilježja i informacija o općini Milna, važno je napomenuti kako se većina podataka temelji na statistički dostupnim izvorima, ponajprije popisu stanovništva koji je posljednji put izvršen 2011. godine, odnosno prije 10 godina. U tom periodu dogodile su se sigurno brojne promjene, posebice u demografskom smislu, stoga podatke iznesene na narednim stranicama valja revidirati i uskladiti s informacijama koje će donijeti popis stanovništva proveden ove godine. Gdje je bilo moguće, korišteni su statistički podatci novijeg datuma (primjerice u pogledu turizma, gospodarstva i slično).

Općina Milna ima tri naselja koja se statistički vode kao samostalna naselja: Milna sa 830, Ložišća sa 139 i Bobovišća sa 65 stanovnika prema popisu stanovništva 2011. godine. Naselje Milna je najveće naselje u općini Milna i šesto najveće na otoku Braču iza Supetra (3223

stanovnika), Bola (1623 stanovnika), Pučišća (1540 stanovnika), Postira (1425 stanovnika), i Selca (845 stanovnika) prema popisu stanovništva iz 2011. godine.

Tablica 6 | Površine, stanovništvo i gustoća stanovanja

Naselje	Površina km ²	Popis 1981	Popis 1991	Popis 2001	Popis 2011	Odnos broja stanovnika 2011/2001 (%)	GPN (2012.) (ha)	GUSTOĆA (broj stanovnika 2011./planirana GPN) (st/ha)	Planirana gustoća stanovanja	GPN u odnosu na površinu grada/općine
MILNA	36,43	1102	1118	1100	1009	Pad (-8,3)	139,17	7,25	30	3,8

IZVOR | Poduzetnički centar Aktiva j.d.o.o., prema: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, datum pristupa: 1.10.2021.

Od ukupnog broja popisanih stanovnika 628 njih ili 60,74% je pripadalo skupini radno sposobnog stanovništva. Muškarci su sačinjavali 53,19% od ukupnog broja stanovnika općine, a u svakoj promatranoj dobnoj skupini mlađoj od 60 godina imali su veći udio nego žene, pri čemu je to osobito izraženo u najmlađoj dobnoj skupini te onoj radno sposobnog stanovništva u kojima su imali po 60% udjela.

Tablica 7 | Kontingent stanovništva općine Milna

Spol	Ukupno	0–6 godina	0–14 godina	0–17 godina	0–19 godina	Žene u fertilnoj dobi		Radno sposobno stanovništvo (15 – 64 godine)	60 i više godina	65 i više godina	75 i više godina	Prosječna starost
						Svega (15 – 49 godina)	od toga 20–29 godina					
m	550	31	65	84	91	-	-	355	186	130	56	46,8
ž	484	20	53	62	69	164	43	273	202	158	77	50,3
sv.	1.034	51	118	146	160	-	-	628	388	288	133	48,5

IZVOR | Poduzetnički centar Aktiva j.d.o.o., prema: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, datum pristupa: 1.10.2021.

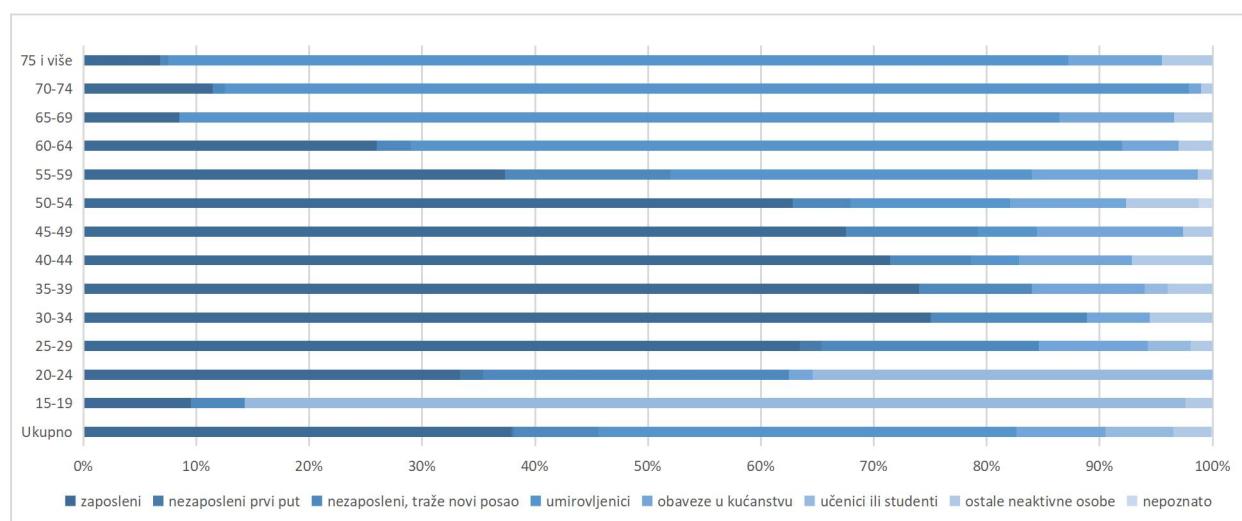
Od ukupnog broja radno sposobnog stanovništva 21,7 % je imalo završenu samo osnovnu školu što je bolje od županijskog prosjeka, 49,5% ili 453 njih je imalo završenu srednju školu (7 pp manje od prosjeka SDŽ) dok je 12,2% ili 122 radno sposobna stanovnika imalo završenu neku od visokih obrazovnih institucija.

2.3. Tržište rada

916 osoba starijih od 15 godina čini stanovništvo koje je u mogućnosti primati plaću ili mirovinu, i čini nadređeni skup broju od 628 radno sposobnih stanovnika općine Milna, ujedno predstavlja tržište rada. Tu se ubrajaju svi njegovi dionici sadržani unutar toga broja neovisno o statusu zaposlenja u trenutku izrade popisa.

Grafikon 1 | Stanovništvo staro 15 i više godina prema trenutačnoj aktivnosti, starosti i spolu

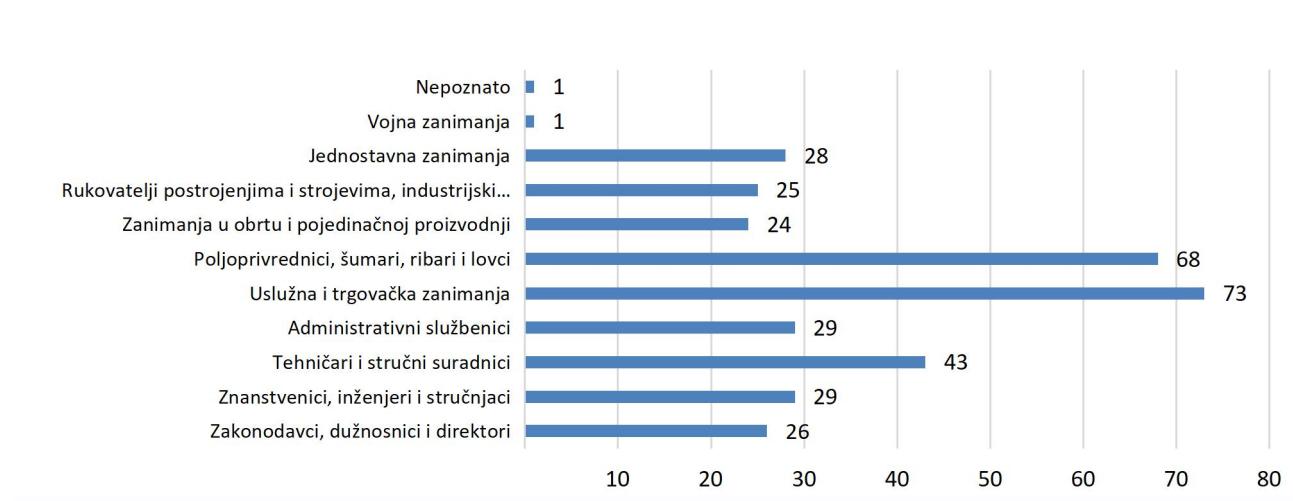
IZVOR / Poduzetnički centar Aktiva j.d.o.o., prema: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, datum pristupa: 1.10.2021.

Zaposlenih je bilo 346 ili 37,9% od 916 prisutnih na tržištu rada, nakon njih je druga najbrojnija skupina 2011. godine bila ona umirovljenička kojih je bilo tek nijansu manje ili 37,0%. Odnos umirovljenika i radno aktivnog stanovništva trenutno je povoljniji nego na razini Republike Hrvatske, no svejedno ispod optimalnog omjera od 3 zaposlena na 1 umirovljenika. Učenika i studenata je bilo 55 ili 6,0% dok je ekonomski neaktivnih iz raznih razloga bilo 31 ili 3,38%. Relativno značajan udio je imala skupina ekonomski aktivnih u kućanstvu sa 7,86% udjela.

Kada se promatra struktura zaposlenih prema položaju u zaposlenju, starosti i spolu, popis 2011. pokazuje kako je najviše onih zaposlenika koji ostvaruju dohodak od nesamostalnog rada. Takvih je stanovnika općine Milna bilo 262 ili 75,5% od ukupnog broja zaposlenika. Osoba koji su bili poslodavci drugima je bilo 25 ili 7,2% dok je onih koji su radili za vlastiti račun bilo 57 ili 16,4%. U strukturi samozaposlenih dominira dobna skupina 60 godina i više, kojih je bilo 34 ili 41,5% od ukupnog broja samozaposlenih, i svi su bili zaposleni za vlastiti račun.

Grafikon 2 | Zaposleni u općini Milna prema vrsti zanimanja

IZVOR / Poduzetnički centar Aktiva j.d.o.o., prema: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, datum pristupa: 1.10.2021.

U strukturi zaposlenih prema zanimanju, starosti i spolu prevladavali su djelatnici uslužnih trgovačkih zanimanja sa 21,0% udjela koje su pratili poljoprivrednici/šumari/ribari i lovci sa 19,5% od svih zaposlenih, a najmanje zastupljena su bila vojna zanimanja koje je obnašala tek 1 osoba. Za isti broj ispitanika nije poznato zanimanje kojim se bavi.

U konačnici, bitno je istaknuti i vrstu sredstava za život kojima stanovništvo ostvaruje egzistenciju. Od ukupnog broja stanovnika općine Milna njih 270 ili 27,1% je u starosnoj mirovini, dok je 26,1% je bez prihoda iz razloga uzdržavanosti, nedovoljne dobi za ekonomsku aktivnost i slično. Prihodi od nesamostalnog rada su omogućavali egzistenciju 24,3% stanovnika dok je 9,4% stanovništva imalo ostale mirovine a po 6,1% ostvarivalo prihode od poljoprivrede te od povremenog rada.

2.4. Gospodarstvo

Prema vrijednosti indeksa razvijenosti, Općina Milna spada u VII. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se nalaze u prvoj petini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Razlog tome je natprosječna vrijednost indeksa razvijenosti 106,741%. Sveukupno je po indeksu razvijenosti Milna 79. najbolja jedinica lokalne uprave od ukupno 556 na području Republike Hrvatske, a 4. najbolja jedinica na otoku Braču. Prosječan dohodak po stanovniku iznosio je 28.418,20 HRK. Visoki indeks razvijenosti predstavlja otegotnu okolnost pri apliciranju na natječaje na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini, posebice ukoliko se u obzir uzme manjkavost načina izračuna samog indeksa koji u obzir ne uzima pojedinačne situacije pa samim time ne predstavlja realnu sliku razvoja pojedine jedinice lokalne samouprave.

U udjelu registriranih djelatnosti dominiraju djelatnosti poslovanja s nekretninama te pripreme i usluživanja hrane sa 31,4%, na što se nadovezuje djelatnost pružanja smještaja te pripreme i

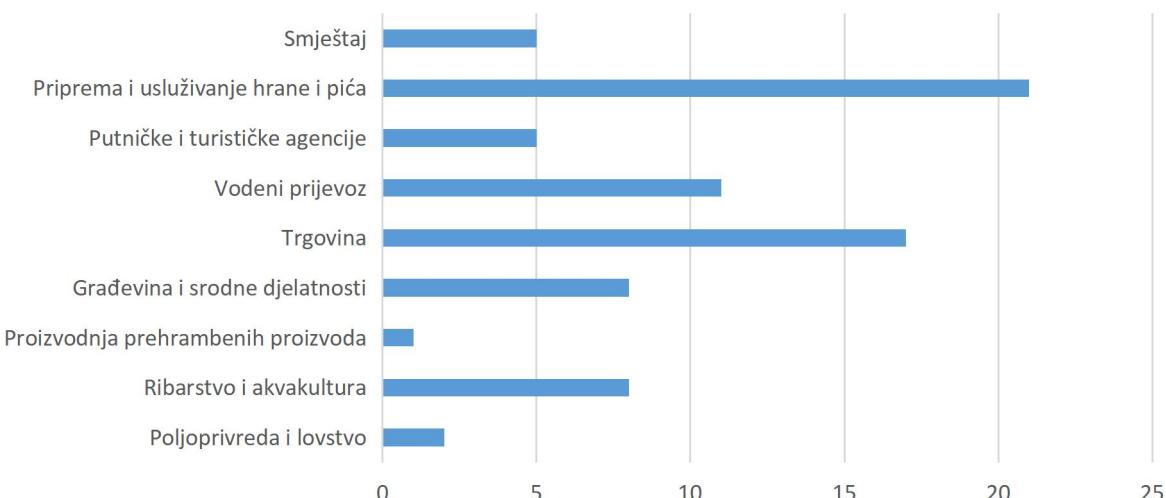

usluživanja hrane sa 17,6%, dok na prerađivačku industriju te administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti otpada po 9,8%. S obzirom na to da je osim državnih i lokalnih ustanova i tijela glavna okosnica djelatnosti stanovništva turizam, sve navedene djelatnosti su usko vezane na tu komponentu općinskog i otočnog gospodarstva.

Poduzetnici sa područja Općine Milne zapošljavali su u svojim pravnim osobama u prosjeku 1,5 djelatnika, što je manje od vrijednosti pokazatelja za županijsku razinu koja iznosi 5,9 djelatnika po poduzetniku te više nego dvostruko manje od državnog prosjeka koji je iznosio 7,9 djelatnika po poduzetniku. Navedena brojka je rezultat zapošljavanja u obrtima i sezonskog karaktera djelatnosti, u kojima je najčešće zaposlen samo vlasnik i/ili dodatno 1 djelatnik.

Što se tiče stanja obrta, na području naselja koja pripadaju općini Milna trenutno je aktivno 48 obrta, s time da se ta vrijednost svake godine u sezonu poveća za manji broj novootvorenih obrta usmjerenih na sezonsko djelovanje.

Grafikon 3 | Obrti na području Milne

IZVOR / Poduzetnički centar Aktiva j.d.o.o., prema: Obrtni registar, <http://www.portor.hr/> datum pristupa: 1.10.2021.

I ovdje turizam i srodne djelatnosti imaju svoju vodeću ulogu. Djelatnosti pripremanja hrane i pića su okosnica poslovanja 26,92% obrta, trgovina na malo njih 21,79%, putničke i turističke agencije su imale 6,41% udjela u ukupnom broju obrta, jednako kao i pružanje usluga smještaja. Ako se pribroji i djelatnost vodenog prijevoza na kojeg je otpadalo 14,10% svih obrta,ispada da je 75,64% od svih obrta usko vezano uz turizam i svoje prihode u najvećem broju ostvaruje tijekom sezone.

Promatrajući cjelokupnu gospodarsku sliku, zaključak je uočljiv i svodi se na sljedeće - najvažnija gospodarska grana na području općine je turizam, aktivnost koja je utjecala na razvoj mjesta i tijekom posljednjih 50 godina uz manje prekida bila i jest zamašnjak ostvarenja prihoda

stanovništva. Orijentacija ka turizmu uz prateće djelatnosti omogućavala je najvećem dijelu stanovništva ovog područja sudjelovanje u gospodarskim aktivnostima i u ostvarenju prihoda.

2.5. Turizam

Turizam se na području općine Milna odvija kroz privatni smještaj uključujući i 5 vila, 1 hotel, 2 resorta i 1 kamp, uz naravno druge agencije i turooperatore iz drugih mjesta i država koje aktivno djeluju u dovođenju turista. Sveukupno se na području općine nalazi 33 smještajna objekta razne namjene, od kojih njih 14 nudi kao sadržaj i bazen, 13 ih nudi mogućnost bavljenja biciklizmom, a 11 ronjenjem.

Na području općine bilo je 738 soba u turističkoj funkciji koje su u prosjeku imale 3,4 ležaja. Sobe u odmaralištima i sličnim objektima su zauzimale 94% od ukupnog udjela, tako da je zbog tolike proporcije i prosjek ležajeva u totalu bio istovjetan prosjeku broja ležajeva u ovoj vrsti smještaja. Nijansu ispod prosjeka broja ležajeva po sobi je bio smještaj u kampovima kojih je bilo tek 6 u 2 sobe. Značajno ispod prosjeka je iznosio prosječan broj ležajeva po sobi u hotelima. Ovdje je važno napomenuti kako je u međuvremenu u funkciju stavljeno više objekata i ležajeva u kategoriji hotela i sličnog smještaja, zbog čega se značajnije povećanje evidentira upravo u toj kategoriji te će potpune informacije biti dostupne po objavi statističkog izvješća o turizmu u 2019. godini, od strane Državnog zavoda za statistiku. Dodat ćemo kako je, sukladno izvješću o radu Turističke zajednice općine Milna, sredinom kolovoza 2019. godine na području općine registrirano ukupno 453 obveznika sa 504 objekta i 3.222 ležaja. Od tog broja komercijalni smještaj čine 272 objekta sa 2.147 ležajeva.

Tablica 8 |Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja turista u općine Milna u 2020. i 2021.

	Broj soba, apartmana i mjeseta za kampiranje		Broj stalnih postelja		Dolasci turista ukupno		Dolasci turista domaći		Dolasci turista strani		Noćenja turista ukupno		Noćenja turista domaći		Noćenja turista strani	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Godina/ Mjesec	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
01	3	4	8	12	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z
02	16	10	50	23	10	z	2	z	8	z	39	z	4	z	35	z
03	10	14	28	40	11	z	7	z	4	z	117	z	18	z	99	z
04	3	54	8	125	z	22	z	2	z	20	z	166	z	3	z	163
05	48	98	126	265	27	137	1	37	26	100	131	654	3	65	128	589
06	343	507	817	1209	802	2085	201	706	601	1379	3984	10634	553	2495	3431	8139
07	638	732	1568	1794	4122	6339	897	1144	3225	5195	30421	44745	5158	6338	25263	38407

	Broj soba, apartmana i mjeseta za kampiranje		Broj stalnih postelja		Dolasci turista ukupno		Dolasci turista domaći		Dolasci turista strani		Noćenja turista ukupno		Noćenja turista domaći		Noćenja turista strani	
Godina/ Mjesec	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
08	708	- ¹	1714	-	4662	-	1430	-	3232	-	35504	-	9130	-	26374	-
09	406	-	969	-	453	-	132	-	321	-	3716	-	645	-	3071	-
10	29	-	74	-	29	-	0	-	29	-	403	-	0	-	403	-
11	3	-	8	-	z	-	z	-	z	-	z	-	z	-	z	-
12	1	-	4	-	z	-	z	-	z	-	z	-	z	-	z	-

IZVOR / Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, datum pristupa: 2.10.2021.

U kontekstu razvoja turizma na području općine Milna, važno je analizirati i pokazatelje koji se odnose na nautički turizam, kao i potencijale budućeg razvoja istog. Stoga, u nastavku donosimo ključne informacije o marinama, sidrištima i koncesionarima.

Tablica 9 | Marine na području općine Milna

NAZIV	BROJ SUHIH VEZOVA	BROJ VEZOVA U MORU
ACI marina Milna	15	145
Marina Vlaška	16	74
UKUPNO	31	219

IZVOR / Croatia Yachting Charter, <http://goo.gl/XhVWUm>, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, <http://mppi.hr/default.aspx?id=7411>; Kurtović Mrčelić, J. et al (2019) Studija sidrišta splitsko-dalmatinske županije: I. i II. faza — podloga za Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije, Splitsko - dalmatinska županija, Javna ustanova More i krš (str. 154-166)

Izmjene prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije donose promjene i po pitanju luka nautičkog turizma te u nastavku donosimo pregled postojećih i planiranih luka nautičkog turizma na području općine Milna.

Tablica 10 | Luke nautičkog turizma na području općine Milna

NASELJE	NAZIV	OPIS	MAKSIMALNI KAPACITET (BROJ VEZOVA U MORU)	ZNAČAJ
Milna	ACI	Postojeća	170	Ž ²
Milna	Vlaška	Postojeća	60	Ž
Milna	Kanarija	Planirana	50	Ž
Milna	Osibova	Planirana	120	Ž

IZVOR / Izmjena i dopuna Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije, 2019.

¹ Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, datum pristupa: 2.10.2021.

² Od značaja za županiju.

Tablica 11 | Športske luke

NASELJE	ZNAČAJ
Milna	Ž
Bobovišća na moru	Ž

IZVOR / Izmjena i dopuna Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije, 2019.

Osim nautičkog turizma, na području općine Milna moguće je razvijati i druge specifične oblike turizma, a temeljem tome svakako su i brojne biciklističke staze, čiji popis i duljinu donosimo u nastavku.

Tablica 12 | Popis cikloturističkih staza na području općine Milna

BROJ	RUTA STAZE	NAZIV	DULJINA (KM)
750	Milna - Podhum - Dračevica - Blaca - Milna	Sunca	42,50
751	Milna - Nerežića - Povlja		110,00
752	Milna - Bobovišća - Podhum - Milna	Cvrčka	16,20
753	Milna - puta Brača Milna	Tvrđava i lanterna	10,80
755	Sutivan - Bobovišća - Ložića - Sutivan	Tramuntana	16,60
757	Supetar - Sutivan - Milna - Nerežića - Supetar	Sv. Josip	48,00

IZVOR / DODATAK-1. Analitičke podloge, Lokalna razvojna strategija LAG-a Brač

2.6. Poljoprivreda

Poljoprivreda općine Milna se temelji samo na kvalitetnijim zemljama u udolinama i u blizini naselja te na dijelu još živućih maslinika, primarno kroz maslinarstvo te u manjoj mjeri vinogradarstvo i povrtlarske proizvode. Sve se više vezuje uz turističko - ugostiteljsku djelatnost. U dosadašnjem razvoju nije dala očekivane rezultate u smislu korištenja raspoloživih poljoprivrednih resursa. Na području općine Milna djeluje ukupno 135 različitih oblika poljoprivrednih gospodarstava (OPG, SOPG, DOO ili zadruga).

Tablica 13 | Broj članova na OPG-u 31.12.2020.

	Broj OPG-ova	Broj članova
UKUPNO	124	52
Bobovišća	8	1
Bobovišća na moru	10	1
Ložića	38	15
Milna	68	35

IZVOR / Upisnik poljoprivrednika, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

U ukupnom broju evidentiranih poljoprivrednika na području općine Milna dominiraju muškarci, a najviše nositelja poljoprivrednog gospodarstva starije je od 65 godina - čak 61% svih

odgovornih osoba. Većina nositelja / odgovornih osoba poljoprivrednih gospodarstava ima samo srednjoškolsko obrazovanje (njih 27%), dok 18% ima stečeno visoko obrazovanje, a isto toliko samo osnovnoškolsko obrazovanje. Međutim, važno je napomenuti kako za čak 36% te informacije nisu poznate.

Prema popisu poljoprivrede, od ukupne površine općine ($36,43 \text{ km}^2$) na raspoložive površine poljoprivrednog zemljišta otpada $10,19 \text{ km}^2$, odnosno 27,97%. U svrhu poljoprivredne proizvodnje koristi se $4,04 \text{ km}^2$, što je 39,65% od ukupno raspoložive površine poljoprivrednog zemljišta, odnosno 11,09% od ukupne površine općine.

Tablica 14 | Vrste poljoprivrednog zemljišta

Vrsta poljoprivrednog zemljišta	Površina (m^2)	%
Oranice	333.556	0,96
Maslinici i voćnjaci	3.089.374	8,91
Vinogradi	633.010	1,82
Pašnjaci	21.402.749	61,7
Šume	7.457.236	21,5

IZVOR / Poduzetnički centar Aktiva j.d.o.o., prema Područni ured za katastar Split, Ispostava Supetar

Najvažniji poljoprivredni proizvodi su maslinovo ulje i vino koje kao tradicionalne kulture i proizvodi već imaju izraženu potražnju na tržištu, ali se još uvijek proizvode uglavnom za osobne potrebe te u manjoj mjeri za ugostiteljsku djelatnost. Ograničavajući faktor je navodnjavanje te pristup, odnosno neuređeni poljski putovi. Većina se povrtlarskih proizvoda i sezonskog voća za vrijeme turističke sezone dovozi s kopna uz dosta nepovoljne uvjete, a postoje mogućnosti da bi se gotovo sva potražnja za ovim proizvodima u ljetnoj sezoni uz određena ulaganja namirila s područja općine.

Dakle, potrebno je urediti postojeće i izgraditi mrežu novih poljskih putova do poljodjelskih površina za korištenje mehanizacije (traktora i sl.). Obrađene poljoprivredne površine značajne za uzgoj poljoprivrednih kultura potrebno je zaštititi od izgradnje i po mogućnosti spajanjem i zamjenom određenih površina stvarati veće posjede radi lakše obrade i boljih rezultata. Kako je već istaknuto, potrebno je riješiti i pitanje navodnjavanja poljoprivrednih kultura u sušnim razdobljima, te gdje je to moguće ići na stvaranje akumulacije vode u periodima kiša i korištenje navedenih količina u sušnim razdobljima.

Tablica 15 | Vrste obradivog tla na području općine Milna

Naziv zone (P)	Površina zone - ha	Udeo
1 Vrijedno / ostalo obradivo tlo (P2/P3)	84,408	14,61%
2 Ostalo obradivo tlo (P3)	493,474	85,39%
UKUPNO poljodjelske površine*	577,882	100,00%

IZVOR / Poduzetnički centar Aktiva j.d.o.o., prema Općina Milna, <http://www.opcinamilna.hr/>

PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE MILNA 2022 – 2025

OPĆINA MILNA | Sridnja kala 1, 21405 Milna | www.opcinamilna.hr | info@opcinamilna.hr

Površine obradivih tala – neovisno obrađuju li se ili ne trenutačno - zauzimaju ukupno 577,882 hektara. Prema bonitetnoj studiji izrađenoj za potrebe Plana prostornog uređenja, pokazuje se kako se dio površina u južnom / jugozapadnom dijelu općinskog područja izdvaja od ostalog obradivog tla P3 kao vrijedniji dio tala - P2/P3 (dakle, ne doseže vrijednost P2, ali se ističe u odnosu na ostatak obradivih površina koje "tendiraju" bonitetu P3) te su na takav način nazvane i razgraničene ovim Planom. Dio poljoprivrednih površina čine poljodjelske površine vinograda i maslinika važne i u krajobraznom smislu kao značajni element identiteta prostora.

U privatnom vlasništvu nalazi se 292,25 ha poljoprivredne površine, dok je u državnom vlasništvu 1,72 ha poljoprivredne površine.

Tablica 16 | Komercijalni i ekološki uzgoj

Biljna proizvodnja	Komercijalni uzgoj		Ekološki uzgoj	
	ha	Broj polj. gospodarstava	ha	Broj polj. gospodarstava
Maslina	245,29	118	8,58	3
Bajam, badem	1,64	18	-	-
Smokva - jednorodne bijele i crne	0,57	4	-	-
Višnja	0,43	9	-	-
Trešnja	0,34	11	-	-
Smokva - dvorodne bijele i crne	0,21	7	-	-
Mandarina, mandarinka	0,19	5	-	-
Ostale voćne vrste	-	-	0,21	1
Plemenita vinova loza	6,82	19	0,05	1

*IZVOR | Poduzetnički centar Aktiva j.d.o.o., prema Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
<http://www.aprrr.hr/>*

Ekološka proizvodnja odvija se na 8,84 ha ili na 3,6% od ukupne površine koja se koristi za voćarske površine. Dominantna kultura je maslina koja se uzgaja na 8,58 ha, ostale voćne vrste zauzimaju 0,21 ha te plemenite vinove loze 0,05 ha. Ekološkim uzgojem bavi se 5 poljoprivrednih gospodarstava.

Stočarstvo na području Općine nije tradicijska djelatnost, već se javljalo i prije samo kao dopunska djelatnost i to kroz posjedovanje nekoliko koza ili ovaca. U posljednjih desetak godina kao posljedica zapuštanja sve većih površina i stvaranja slobodnih površina za ispašu primjetno je povećavanje broja stoke i formiranje nekoliko uvjetno rečeno većih stada koja borave uglavnom u širem prostoru od Podhuma do mora. Zbog problema sa sušom, kao i zbog činjenice da su velike površine oštećene požarima na kojima raste degradirana makija, ni u budućnosti se ne može na stočarstvo računati kao jednu od temeljnih djelatnosti u općini, već se ista može pojavljivati samo kao dopunska djelatnost i to kroz prigonsku ispašu na zapuštenim poljoprivrednim površinama koje se vraćaju kulturi te na prostorima maslinika.

Na području općine Milna je 2017. godine u poljoprivredu i ribarstvo uloženo 1.095.756,72 HRK raznih potpora, od kojih su one od strane EU iznosila u ukupnom iznosu 65,44%. Od sveukupnog iznosa je 65.977,57 HRK ili 6% uloženo u potpore vezane uz ribarstvo i ribolovne aktivnosti, s

time da je od ukupnog iznosa potpora isplaćenih iz domaćih izvora na ove namjene otpadalo 10,2%. Ukupni iznos potpora u poljoprivredi u 2018. godini povećao se na 1.252.057,22 HRK što predstavlja povećanje od 14,26%.

Tablica 17 | Potpore u poljoprivredi na području Milne od 2017. do 2021.

Vrsta potpore	Godina	Ukupan iznos potpore u HRK iz oba izvora	Iznos EU potpore u HRK	Iznos HR potpore u HRK
Maslinovo ulje	2017	72.148,50	0,00	72.148,50
	2018	100.784,50	0,00	100.784,50
	2019	93.024,92	0,00	93.024,92
	2020	230.872,10	0,00	230.872,10
Plaćanje za poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš	2017	161.718,01	95.153,75	6.6564,26
	2018	153.235,56	106.807,05	46.428,51
	2019	148.029,62	115.727,76	32.301,86
	2020	146.917,55	124.545,21	22.372,34
Program osnovnih plaćanja	2017	186.905,63	129.395,1	57.510,53
	2018	209.180,24	149.742,01	59.438,23
	2019	206.474,01	160.860,88	45.613,13
	2020	210.231,25	179.863,56	30.367,69
Preraspodjela plaćanja	2017	103.288,02	60.851,23	42.436,79
	2018	98.551,63	69.514,69	29.036,94
	2019	94.456,80	73.948,90	20.507,90
	2020	89.754,77	76.000,54	13.754,23
Plaćanja povezana s područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima	2017	214.418,76	182.309,34	32109,42
	2018	187.788,00	159.622,90	28.165,10
	2019	168.972,47	143.638,48	25.333,99
	2020	178.818,27	152.540,32	26.277,95
Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti	2017	54.903,90	27.451,95	27.451,95
	2018	171.838,60	85.919,30	85.919,30
	2019	108.898,28	54.449,14	54.449,14
	2020	122.630,12	61.315,06	61.315,06
Dobrovoljno proizvodno vezana potpora	2017	34.737,21	16.141,53	18.595,68
	2018	42.347,12	23.278,18	19.068,94
	2019	28.607,37	18.460,63	10.146,74
	2020	52.393,99	38.667,2	13.726,79
Potpore u ribarstvu	2017	11.073,67	0,00	11.073,67
	2018	17.163,63	0,00	17.163,63
	2019	31.145,58	0,00	31.145,58
	2020	24.517,38	0,00	24.517,38
Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja	2017	56.915,25	48.377,96	8.537,29
	2018	55.800,00	47.430,00	8.370,00
	2019	111.187,50	94.509,36	16.678,14
	2020	55.796,25	47.426,81	8.369,44
Ekološki uzgoj	2017	57.846,81	50.115,37	7.731,44

	2018	61405,75	52194,95	9210,8
	2019	69.247,54	58.860,49	10.387,05
	2020	72.995,27	62.046,03	10.949,24
	2017	37.798,31	30.232,32	7.565,99
Financiranje dodatnih nacionalnih izravnih plaćanja za Hrvatsku	2018	181,89	145,56	36,33
	2019	0	0	0
	2020	0	0	0
	2017	18.634,47	11.394,52	7.239,95
Program za male poljoprivrednike - Plaćanje za poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš	2018	33.287,19	23.104,92	10.182,27
	2019	16.879,56	13.278,92	3.600,64
	2020	17.902,06	14.919,59	2.982,47
	2017	48.161,33	40.937,1	7.224,23
Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene	2018	81.382,00	69.174,60	12.207,40
	2019	148.170,43	126.070,51	22.099,92
	2020	109.020,09	92.667,14	16.352,95
	2017	22.119,91	15.670,74	6.449,17
Program za male poljoprivrednike - Program osnovnih plaćanja	2018	26.242,40	18.116,84	8.125,56
	2019	24.182,85	19.059,34	5.123,51
	2020	25.225,29	21.024,79	4.200,50
	2017	11.724,75	7.106,32	4.618,43
Program za male poljoprivrednike - preraspodjela plaćanja	2018	10.990,37	7.660,18	3.330,19
	2019	10.193,58	8.026,47	2.167,11
	2020	10.412,50	8.678,85	1.733,65
	2017	3.362,19	1.997,32	1.364,87
Plaćanje za mlade poljoprivrednike	2018	1.878,34	1.189,53	688,81
	2019	2.125,12	1.519,03	606,09
	2020	1.866,74	1.555,03	311,71
	2017	1.095.756,72	717.134,55	378.622,17
UKUPNO	2018	1.252.057,22	813.900,71	438.156,51
	2019	1.262.284,27	889.002,29	373.281,98
	2020	1.349.353,63	881.250,13	468.103,50

*IZVOR / Popis korisnika potpora, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
<http://www.aprrr.hr/>*

U 2018. godini, ukupno 58 poljoprivrednika i poljoprivrednica s područja općine Milna, dobilo je 355 potpora različitih vrsta i namjena. Broj potpora povećava se s godinama, pa je tako 2019. isplaćeno ukupno 383 potpore za 70 poljoprivrednika, a u 2020. godini 387 potpora za 67 poljoprivrednika.

Konačno, u valoriziranju poljoprivredne djelatnosti posebno treba naglasiti potencijal i postojeće inicijative povezivanja poljoprivredne proizvodnje zdrave hrane i turističke djelatnosti, kao jedan od mogućih putova plasmana poljoprivrednih proizvoda i prerađevina, te obogaćivanje specifične turističke slike općine Milna. Poljoprivreda po važnosti može biti druga gospodarska grana, odmah uz turizam s kojim treba biti komplementarno povezana, te tako nadići promet nekretninama koji se trenutno nalazi na drugom mjestu.

2.7. Ribarstvo i brodovlje

Ribarstvo je na području općine Milna tradicionalna djelatnost. Odredbama Prostornog plana županije Splitsko dalmatinske (čl. 53.), među građevinama i zahvatima od značaja za županiju - pomorskim građevinama – planirano je i iskrcajno mjesto za prihvat ribe na području općine Milna. Lokacija se planira u Uvali Maslinova, u kojoj se nalazi i postojeća lokacija za marikulturu - uzgoj bijele ribe i školjkaša - na kojoj se od 1993. godine vrši kavezni uzgoj ribe. Odredbe PPSDŽ (čl. 64.) na području općine Milna predviđaju upravo ovu zonu marikulture i ribarske infrastrukture (prema položaju, vrsti i kapacitetu), na način:

Tablica 18 | Zone marikulture i ribarske infrastrukture na području Općine Milna

Vrsta zone	Ime zone	Glavna uzgojna vrsta	Max. Kapacitet [t] max.	Vrsta u polikulturi	Max. Kapacitet vrste u polikulturi [t]	Površina okvirnog prostornog obuhvata [ha]	Postojeće/ Planirano
2	Maslinova	bijela riba	600	školjkaši	90	29	Postojeće
4	Maslinova	bijela riba	700	Školjkaši	105	32	Postojeće

IZVOR | *Poduzetnički centar Aktiva j.d.o.o., prema: Splitsko - dalmatinska županija, www.dalmacija.hr*

Na području općine Milna uzgoj riba i školjki bazira se na uzgoju lubina (*Dicentrarchus labrax*) i komarče (*Sparus aurata*) u uvali Maslinova, tune (*Thunnus thynnus*) u uvali Smrka, kao i na uzgoju dagnji (*Mytilus galloprovincialis*) u uvali Maslinova³.

Tablica 19 | Količina iskrcanog ulova prema iskrcajnim mjestima u periodu 2011.-2016.

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	Ukupno
Milna	2.863.966,05	5.256.075,85	6.132.542,15	5.744.425,58	3.586.017,73	3.704.243,21	27.287.270,57
Ukupno	3.925.284,65	5.965.271,40	6.649.660,20	6.585.441,92	4.640.332,84	5.039.328,62	32.805.319,63
Udio	75,96%	88,11%	92,22%	87,23%	77,28%	73,50%	83,18%

IZVOR | *Dodatak 1, Lokalna razvojna strategija, LAGUR Brač*

Kako je vidljivo iz gornje tablice, ulov iskrcan na području općine Milna (gdje postoji iskrcajno mjesto za brodove veće od 15 m) čini značajno visok udio u ukupnom ulovu na području otoka Brača, a prema trenutno dostupnim podatcima. LAGUR Brač u svojoj razvojnoj strategiji ističe kako "osim nedostatka prostora, ograničenje predstavlja i nedostatna opremljenost mjesta predviđenih za iskrcaj dodatnim sadržajima poput osiguranja opskrbe gorivom, servisnim

³ IZVOR | Lokalna razvojna strategija LAGUR-a Brač, 2017.

uslugama i remontom te rashladnim i skladišnim kapacitetima, blizine prometnica (pristupnih cesta i puteva) i slično”⁴, a isti je slučaj i s iskrcajnim mjestom na području općine.

Tradiciju ribarstva, ali i brodogradnje i pomorstva, dodatno treba promovirati i unaprjeđivati putem različitih natječaja već spomenutog LAGUR-a Brač. Općina Milna i Turistička zajednica već su polučile uspjeh prijavom tri projekta na dvije različite mjere, u proteklom natječajnom ciklusu. Provedba dva projekta Turističke zajednice već su u punom jeku i polučuju prve rezultate, dok je projekt Općine Milna, monumentalni interpretacijski centar maritimne povijesti Milne, odobren neposredno prije izrade ovog dokumenta. Navedeni projekti svakako će doprinijeti unapređenju i valorizaciji ribarske i maritimne baštine cijele općine, što će se, vjerujemo, pozitivno odraziti i na gospodarske rezultate, bilo kroz povećanje konzumacije proizvoda ribarstva ili neposredno kroz povećanje turističkih prihoda.

2.8. Vodovod i kanalizacija

Sukladno izmjenama i dopunama prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije, na području otoka Brača potrebno je dovršiti izgradnju kanalizacijskih sustava Postira, Sutivan, Milna i Sumartin - Puntinak. Na području Milne je izgrađen uređaj za pročišćavanje zajedno sa glavnim obalnim kolektorima i crpnim stanicama. Planira se spajanje i ostalih rubnih naselja na ovaj sustav.” Naselja Bobovišća na moru, Bobovišća i Ložišća spajaju se na jedinstven sustav odvodnje, a otpadne vode odvode se do lokacije Mihoj dolac, zapadno od Bobovišća na moru gdje je predviđen uređaj za mehanički predtretman te podmorski ispust. Izgradnja sustava planirana je u 4 faze od kojih prva faza rješava odvodnju, pročišćavanje i dispoziciju otpadnih voda naselja Bobovišća na moru u što su uključeni i zajednički objekti sustava. Druga faza obuhvaća kolektore unutar naselja Ložišća te kolektor koji kupi otpadne vode Ložišća i odvodi ih do crpne stanice na obali naselja Bobovišća na moru koja je predviđena u prvoj fazi. Treća faza obuhvaća izgradnju crpne stanice sjevernoj granici općine Milna i Sutivan. Četvrta faza obuhvaća kolektore unutar naselja Bobovišća i kolektor koji kupi otpadne vode Bobovišća i odvodi ih do crpne stanice na obali naselja Bobovišća na moru”⁵.

“Za naselje Milna planirana je izgradnja kanalizacijskog sustava (kojim će se obuhvatiti i turističko naselje), uređaja za pročišćavanje i podmorskog ispusta kojim će se pročišćene otpadne vode disponirati u more”⁶.

2.9. Zaštita okoliša i gospodarenje otpadom

Općina Milna usvojila je Plan gospodarenja otpadom za razdoblje od 2017. – 2022. godine s ciljem odgovornog i održivog gospodarenja otpadom. Na području Općine Milna, uslugu sakupljanja i odvoza miješanog komunalnog i glomaznog otpada obavlja tvrtka Michielli Tomić

⁴ IZVOR | Izmjena i dopuna Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije, 2019.

⁵ Isto

⁶ Isto.

d.o.o, koja prikupljeni otpad od veljače 2020. godine odnosi na odlagalište otpada Kupinovica, na području grada Supetra.

U općini Milna otpad se prikuplja u zajedničkim spremnicima od 1100 litara i polupodzemnim kontejnerima kapaciteta 5m³. Također, bit će omogućeno prikupljanje otpada na kućnom pragu u čipiranim kantama zapremnine 120 litara. Sav ostali otpad kućanstva su dužna odvojeno prikupljati i sortirati na zelenim otocima. Glomazni otpad se prikuplja putem otvorenih kamiona podizača, kapaciteta 21 i 7 m³.

Dinamika odvoza miješanog komunalnog otpada izvan turističke sezone je tri puta tjedno, dok se za vrijeme turističke sezone otpad odvozi svakodnevno. Odvoz miješanog komunalnog otpada obavlja se specijaliziranim vozilima za prikupljanje i prešanje otpada kapaciteta 15 – 18 m³.

Na zelenim otocima nalaze se spremnici za papir, plastiku i staklo. Trenutno se prikupljanje otpada odvija na zelenim otocima koji se nalaze na sljedećim lokacijama:

- ✗ Bobovišća na moru
- ✗ Milna – područje Pantera i područje Blataška riva
- ✗ Ložišća – područje Pijaca

2.10. Odgoj i obrazovanje

Dječji vrtić „Školjkica“ djeluje u Milni od 1961. godine. Ova odgojno-obrazovna ustanova skrbi o predškolskom odgoju i naobrazbi za djecu od tri godine života do polaska u školu. Vrtić je suvremeno opremljen, prati i koristi najnovije pedagoške i didaktičke metode te od 2016. ima cjelodnevni program rada. U pedagoškoj godini 2019/2020 vrtić je upisalo 30 djece, stoga su formirane dvije odgojne skupne:

Tablica 20 | Broj djece korisnika usluge ranog i predškolskog odgoja

RB	Odgojno obrazovna skupina	Broj djece	Broj odgojitelja u skupini	vrsta programa
1.	Mješovita (3-6)	10	1	6-satni
2.	Mješovita (3-6)	20	2	8-satni

IZVOR / Godišnje izvješće o radu u pedagoškoj godini 2019./2020,
[Https://drive.google.com/file/d/1h0_1KDABnc0ayvVxRIVg3VBZJQlRdWns/view](https://drive.google.com/file/d/1h0_1KDABnc0ayvVxRIVg3VBZJQlRdWns/view), datum pristupa: 1.10.2021.

Ukupan broj zaposlenika vrtića je 6, od čega su 4 odgajatelja/ice, 1 pedagog/VD ravnatelja te 1 viša medicinska sestra.

Od obrazovnih ustanova na području općine Milna egzistira jedino osnovnoškolska. Stanovnici potrebe za realizacijom usmjerenog srednjoškolskog obrazovanja realiziraju u većim središtima Supetu i Splitu, u slučajevima specijaliziranih zanimanja i drugdje diljem županije. Također

nema visokoškolskih obrazovnih ustanova na području općine. Najbliže ustanove takvog profila su u županijskom središtu Splitu.

Tradicija osnovnoškolskog obrazovanja u ovom bračkom naselju je duga punih 170 godina, budući je škola u Milni službeno je počela s radom 1848./49. godine kao muška dvorazredna pučka škola u privatnoj zgradbi obitelji Buzolić u predjelu zvanom Pantera. Sadašnja lokacija u središtu naselja je trokatnica koja je 1977. godine iznutra u cijelosti obnovljena i suvremeno opremljena. Učionice su djelomično specijalizirane te je za najveći broj predmeta nastava kabinetska. Uz školu je i školsko igralište. Škola ima i školsku kuhinju i blagovaonicu. Osnovna škola Milna ima status samostalne osnovne škole bez područnih odjeljenja. Pohađaju je učenici iz Milne, Ložišća i Bobovišća na Moru. Sveukupno u Osnovnoj školi Milna radi: 3 učitelja razredne nastave, 14 predmetnih nastavnika, 3 stručna suradnika te 6 ostalih djelatnika.

Upis učenika u posljednjih 5 godina stagnira, što nije u skladu sa trendom smanjenja broja stanovnika na području općine. Školu trenutno pohađa 67 učenika. Što se tiče broja upisanih studenata s područja općine u visokoškolske ustanove, taj broj je u posljednjih 7 promatralih školskih godina samo jednom bio u totalu niži od 20. Učenicima i studentima Općina Milna dodjeljuje stipendije, a u 2021. godini bilo ih je ukupno 25.

2.11. Zdravstvo i socijalna skrb

U Općini Milna ukupno je 1.324 zdravstveno osiguranih osoba. Na području općine djeluje ispostava Doma zdravlja Supetar sa djelujućom ordinacijom opće/obiteljske medicine u kojoj djeluju 2 liječnika i 1 medicinska sestra. Ambulanta je obnovljena 2016. godine i opremljena je suvremenom medicinskom opremom.

U samom mjestu Milna postoji heliodrom koji se koristi za potrebe hitne službe,. Od ostalih zdravstvenih sadržaja na području općine djeluje ljekarna Vujanović. Pored zdravstvene skrbi u gradu je organizirana i socijalna skrb koja djeluje preko Centra za socijalnu skrb Split – podružnica Supetar, koji skrbi ukupno za 62 korisnika. Međutim, na području općine nema niti jedna ustanova za smještaj starijih i nemoćnih osoba, zbog čega je i ovim provedbenim programom kao jedan od projekata previđena upravo izgradnja doma za starije.

Pitanje zdravstva u Milni svakako valja sagledati i u kontekstu čitavog otoka. Naime, Brač nema stalnog pedijatra ni ginekologa te im ti liječnici dolaze na zamjenu iz Splita, što se pokazuje kao sve veći problem u protekle dvije godine, a odražava se i na proračun općina. Cijeli otok ima ukupno 11 timova obiteljske medicine, od kojih su tri tima u gradu Supetu, a ostali po drugim općinama na otoku. U ispostavi DZ-a Supetar uz timove obiteljske medicine, imaju zaposlenog radiologa, medicinu rada, kompletну higijensko-epidemiološku službu te hemodializu. Na otoku je i šest stomatologa.

Tijekom ljetne sezone uočljiva je potreba rješavanja problema kvalitetne zdravstvene skrbi kada je na samom području prisutno znatno više ljudi u odnosu na ostatak godine, a tiče se

zdravstvene sigurnosti turista i pružanja adekvatne medicinske skrbi. Posebno je problematičan mali broj timova Hitne pomoći koja je stacionirana u Supetru i Gornjem Humcu.

2.12. Civilno društvo

Rad civilnog društva se ogleda kroz udruge građana, koje su na području općine orijentirane na udruge iz domene kulturnog života, njegovanja zaštite baštine te tradicijskog pjevanja i izražavanja kao i one koje se bave sportskim aktivnostima i promicanjem zdravog načina života. Ukupno su na području općine Milna registrirane 22 udruge, međutim, mnoge od njih nisu redovito aktivne. Od onih koje jesu, mnoge primaju potporu iz općinskog proračuna te je koriste za provedbu širokog spektra kulturnih, sportskih i općenito društveno korisnih aktivnosti, obogaćujući podjednako i topliji i hladniji dio godine, unapređujući tako kvalitetu života u općini tijekom cijele godine.

Tablica 21 | Popis udruga građana na području općine Milna

RB	NAZIV	SJEDIŠTE
1	Glazbena udruga "MILNARANI"	Milna
2	MOTO KLUB "FORTUNA"	Milna
3	GEA VIVA - udruga za sustvaranje sinergijskog življenja na braču	Milna
4	Udruga za zaštitu starina, kulture, starih običaja te ekologije Milna - Baterija - Pothume	Milna
5	Sportsko društvo "Šarag"	Milna
6	Dobrovoljno vatrogasno društvo "MILNA"	Milna
7	Valovi Brača	Milna
8	Paintball airsoft klub "MRDUJA"	Milna
9	Udruga "OSIBOVA UVALA"	Milna
10	Kulturno povjesna udruga "SPALATOS"	Milna
11	Udruga "POTEZANJE MRDUJE"	Milna
12	Sportsko društvo "Milna"	Milna
13	Materinsko društvo Milna	Milna
14	Amatersko kazalište "SERVANTES-MILNA"	Milna
15	Udruga balunjera "CRVANA"	Milna
16	Pomorsko športsko ribolovno društvo "Mrduja" Milna	Milna
17	Klub mladih OSIBOVA	Milna
18	Radio klub "MILNA" 9A1CDO	Milna
19	Udruga mladih "Pud Milne"	Milna
20	Udruga za sportsku rekreaciju i kulturu "Bobovišće na moru"	Bobovišća
21	Hrvatska pučka prosvjeta	Ložišća
22	UZMAH	Ložišća

IZVOR / Registar udruga, dostupno na: <https://uprava.gov.hr/registar-udruga/826>

U civilnom društvu posebnu ulogu ima vatrogastvo. U bližoj i daljnjoj prošlosti posebno tijekom ljetnih sezona događali su se i događaju požari raznih opsega na otoku, koji ugrožavaju život i imovinu stanovnika. Na području općine Milna djeluje jedno dobrovoljno vatrogasno društvo - DVD Milna. Ono u svom sastavu ima tri stalno zaposlena, te 25 članova, koji vrši operativno dežurstvo cijele godine. Rad se odvija u dvije smjene, a u ljetnom periodu, od početka lipnja pa do kraja rujna zapošljava se dodatni broj sezonskih vatrogasaca (prosječno 10) i tada društvo

ima 24-satno dežurstvo. Vatrogasna postrojba DVD-a Milna raspolaže s 5 vatrogasnih vozila (1 navalno vozilo, 1 autocisterna, 1 zapovjedno vozilo i 1 vozilo za šumske požare i 1 kemijsko vozilo).

2.13. Kultura i sport

Vodeći nositelj kulturnog života do 2019. godine na području općine Milna bio je Centar za kulturu Milna koji je koordinirao većinu kulturnih i društvenih događanja na području općine u suradnji sa udrugama građana, organizatorima i pojedincima te sa sličnim organizacijama iz ostalih jedinica lokalne uprave na otoku Braču. Zahvaljujući inicijativi centra, Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture Republike Hrvatske donijelo je 2017. rješenje kojim se potvrđuje da govor i dijalekti milinarskoga područja imaju svojstvo nematerijalnoga kulturnoga dobra kao jedinog očuvanog na području otoka. Centar za kulturu Milna zatvoren je 2019. godine odlukom općinskog vijeća Općine Milna.

No, uzimajući u obzir činjenicu kako uskoro počinje provedba projekta Interpretacijskog centra maritimne povijesti Milne, kojim bi trebao upravljati upravo Centar za kulturu Milna, i ovim provedbenim programom predviđena su određena sredstva za ponovno stavljanje u funkciju samog centra, kako bi bio sposoban i pravno uređen za upravljanje interpretacijskim centrom.

Sportsko-rekreativna aktivnost na području Milne je razvijena u vidu amaterskog bavljenja sportom te kroz udruge građana. U samom općinskom sjedištu djeluje ronilački klub Draulik, košarkaški klub, klub sportskog ribolova, paintball i airsoft klub. Radovi na uređenju sportsko rekreativske zone Bregana su u punom jeku te su već odradene brojne aktivnosti koje su omogućile razvoj sportskih programa i aktivnosti na području naselja Milna, a ovim provedbenim programom planira se raditi i na unapređenju sportske infrastrukture i u drugim naseljima općine.

3. SWOT ANALIZA

SWOT je situacijska analiza kojom se prikupljaju i prezentiraju podatci o unutarnjim snagama i slabostima općine te ih uspoređuje s prilikama i prijetnjama s kojima se općina suočava u vlastitom okruženju. Zaključci navedeni u SWOT analizi rezultat su svih prethodno provedenih istraživanja i analiza, a koji su podrobno prezentirani u Strategiji razvoja općine Milna do 2025. godine.

SNAGE	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Aktivnosti organizacija civilnog društva i veliki broj lokalnih inicijativa ✗ Propisima definirana ovlaštenja za planiranje, upravljanje, poticanje i financiranje određenih djelatnosti od strane općinske uprave ✗ Položaj općine ✗ Kulturno povjesno nasljeđe
SLABOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Po broju zaposlenih, dobiti razdoblja i neto dobiti značajno ispodprosječna ✗ Usitnjenoš i rascjepkanost poljoprivrednih posjeda ✗ Neriješeni imovinsko - pravni odnosi na lokaciji poduzetničkog pothvata ✗ Manjak finansijskih sredstava za ulaganje u poljoprivredu ✗ Manjak stručnog kadra za upravljanje turističkim razvojem ✗ Nedostatak dobro komunalno opremljenih investicijskih terena ✗ Nezadovoljavajuća kvaliteta cesta na području općine ✗ Nepovoljan omjer ekonomski neaktivnog stanovništva i broja zaposlenih ✗ Sporost administracije u rješavanju pitanja vlasništva ✗ Neinformiranost i ne-educiranost lokalnog stanovništva o dostupnim prilikama, poticajima, bespovratnim sredstvima ✗ Nerazvijenost mreže otkupa poljoprivrednih proizvoda ✗ Nerazvijena svijest o zaštiti okoliša ✗ Nedostatna infrastruktura za kulturna i društvena događanja
PRILIKE	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Veliki potencijal u unapređenju stavke proizvodnje prehrabnenih proizvoda ✗ Dostupna sredstva LAG-a i FLAG-a Brač ✗ Novo proračunsko razdoblje Europske Unije ✗ Dostupni fondovi Europske unije, nacionalni i regionalni fondovi ✗ Povećanje ekonomski aktivnosti uslijed razvoja i implementacije programa razvoja poduzetništva ✗ Teritorijalno širenje turističke ponude ✗ Poticanje suradnje poljoprivrednog i turističkog sektora ✗ Diversifikacija poljoprivredne djelatnosti

	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Povećanje ulaganja u ruralna područja i pojačani razvoj ruralnog turizma ✗ Razvoj specijaliziranih turističkih proizvoda ✗ Korištenje potencijala obnovljivih izvora energije ✗ Stavljanje u funkciju nedovoljno iskorištenih kulturnih resursa
PRIJETNJE	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Preveliki udio smještajnih kapaciteta i objekata koji su isključivo u funkciji turizma, u odnosu na objekte za stalno stanovanje ✗ Rastući trend migracije ✗ Nepovoljna demografska slika ✗ Neiskustvo u provedbi projekata i korištenju poticanja od strane različitih fondova ✗ Opasnost od urušavanja napuštenih i zapuštenih zgrada ✗ Potencijalne ekološke i druge katastrofe (požari, nedostatak vode, epidemije...)

4. POPIS PRIORITETA DJELOVANJA

Prethodno provedena istraživanja (anketni upitnici, fokus grupe, javna predstavljanja, i slično) kao i analize (unutarnje, vanjske, analize sekundarnih izvora podataka i slično) poduzeti tijekom procesa izrade Strategije razvoja općine Milna do 2025. godine, a kako bi se kreirala jasnija slika stanja razvoja općine Milna, daju određeni uvid u stvarne potrebe lokalnog stanovništva, ali i probleme infrastrukturne prirode, kao i ograničavajuće finansijske i ljudske kapacitete za provedbu većih projekata, temeljem kojih Općina Milna definira prioritete djelovanja.

Prioriteti djelovanja Općine Milna u ovom mandatnom razdoblju odgovaraju strateškim ciljevima razvoje definiranih Strategijom razvoja Općine Milna do 2025. godine:

- (1) unaprijediti javnu i komunalnu infrastrukturu
- (2) razviti konkurentno gospodarsko okruženje i potaknuti održivi razvoj turizma
- (3) razviti sportske i kulturne usluge
- (4) povećati efikasnost upravljanja razvojem.

Unapređenje javne i komunalne infrastrukture podrazumijeva unapređenje cestovne infrastrukture i povezanosti, unapređenje sustava kanalizacije i vodoopskrbe, uspostavljanje održivog i učinkovitog sustava gospodarenja otpadom, razvoj i unapređenje lokalne temeljne usluge te poticanje demografske obnove. Razvoj konkurentnog gospodarskog okruženja i poticaj održivom razvoju turizma odnosi se na poticanje gospodarskog razvoja te stvaranja uvjeta za održivi gospodarski i turistički razvoj, kroz unapređenje postojeće te stvaranje nove resursne osnove. Razvoj i unapređenje sportske i društvene infrastrukture preduvjet je za razvoj sportskih i kulturnih usluga. Povećanje efikasnosti upravljanja razvojem postići će se poboljšanjem kvalitete upravljanja jedinice lokalne samouprave.

Prioriteti djelovanja usklađeni su s višegodišnjem finansijskim okvirom Europske Unije, s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske te milenijskim ciljevima Ujedinjenih naroda. Iako Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017) predviđa usklađivanje provedbenih programa jedinica lokalne samouprave s planovima razvoja jedinca regionalne samouprave, što je u ovom slučaju Splitsko dalmatinska županija, u nastavku donosimo pregled usklađenosti ovog dokumenta s trima prethodno spomenutim nadređenim aktima, s obzirom da plan razvoja Splitsko dalmatinske županije u trenutku izrade ovog dokumenta nije usvojen.

Tablica 22 | Usklađenost prioriteta razvoja općine Milna s nadređenim aktima

PRIORITET	USKLAĐENOST S NADREĐENIM AKTIMA		ULAGAČKI PRIORITETI EU DO 2027.
	NACIONALNA RAZVOJA STRATEGIJA 2030	UN AGENA 2030	
1. Unaprijediti javnu i komunalnu infrastrukturu	SC 6. „Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji“ SC 7. „Sigurnost za stabilan razvoj“ SC 8. „Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost“	SDG 3: Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina SDG 4: Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima SDG 6: Osigurati dostupnost i održivo upravljanje vodama te zdravstvene uvjete za sve SDG 9: Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije SDG 12: Osigurati održive obrasce potrošnje i proizvodnje	Zelenija Europa bez ugljika Europa s istaknutijom socijalnom Komponentom Povezanija Europa
2. Razviti konkurentno gospodarsko okruženje i potaknuti održivi razvoj turizma	SC 1. „Konkurentno i inovativno gospodarstvo“ SC 4. „Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske“	SDG 8: Promicati ravnopravno, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve	Pametnija Europa
3. Razviti sportske i kulturne usluge	SC 2. „Obrazovani i zaposleni ljudi“ SC 5. „Zdrav, aktivan i kvalitetan život“	SDG 8: Promicati ravnopravno, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama.	Europa s istaknutijom socijalnom komponentom
4. Povećati efikasnost upravljanja razvojem	SC 3. „Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom“	SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama.	Europa bliža građanima

IZVOR / Nova kohezijska politika - Regionalna politika, Europska komisija, Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske, UN Agenda 2030

PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE MILNA 2022 – 2025

OPĆINA MILNA | Srednja kala 1, 21405 Milna | www.opcinamilna.hr | info@opcinamilna.hr

5. POPIS MJERA

Upute za izradu provedbenih programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mjeru definiraju kao skup međusobno povezanih aktivnosti i projekata kojom se izravno ili neizravno ostvaruje posebni cilj utvrđen u planu razvoja JLP(R)S, odnosno, u ovom slučaju, dok Plan razvoja Splitsko dalmatinske županije ne bude usvoje, jedan od ciljeva Nacionalne razvojne strategije.

Dvije su osnovne vrste mjera kojima se izravno ostvaruje pojedini posebni cilj - reformske i investicijske mjerne. Prve označavaju one mjerne koje će rezultirati određenim sistemskim promjenama i poboljšanjima koja imaju značajni utjecaj i dugotrajni učinak na funkcioniranje gospodarstva, unaprijeđenje strukture institucija, učinkovitije upravljanje i usmjerenije vođenje javne politike samoupravne jedinice. Investicijske mjerne s druge strane donijet će korisne rezultate u smislu rasta i razvoja samoupravne jedinice, unutar opsega definiranih ciljeva.

U provedbenom programu Općine Milna, većina mjeru je investicijska. U nastavku donosimo pregled svih 11 mjeru predviđenih ovim provedbenim programom, zajedno s kratkim osvrtom na svrhu mjeru, ključne aktivnosti, pokazatelje, rok ostvarenja, ukupnu vrijednost i druge relevantne podatke.

Mjera 1. Komunalno gospodarstvo

SVRHA MJERE	Poboljšanje kvalitete života i dostupnosti javnih usluga kroz ulaganja u društvenu i komunalnu infrastrukturu i usluge te redovno održavanje javnih površina (plaže, šetnice i druge komunalne infrastrukture), obavljanja komunalnih usluga te unaprjeđenje stanja postojeće i izgradnju nove komunalne infrastrukture na prostoru općine (plaže, groblja, javna rasvjeta, i dr.).	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Unaprijeđenje javnih zelenih površina Izgradnja i opremanje plaže "Bijaka" u Milni Ulaganja na plažama u naselju Bobovišća na moru Komunalno uređivanje i održavanje javnih površina, objekata i drugo Potpora vlasnicima privatnih nekretnina u obnovi fasada Izgradnja i uređenje nove komunalne infrastrukture Projektiranje, izgradnja i opremanje mrtvačnice u Milni Proširenje groblja Milna i Ložišća Projektiranje, izgradnja i opremanje obale	
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.	
POKAZATELJ(I) REZULTATA	POČETNA VRIJEDNOST (2021)	CILJANA VRIJEDNOST (2025)
površina uređenih javnih po vršina (m^2)	3500	9000
broj dodijeljenih potpora za uređenje fasada	0	15
udio naseljenih dijelova pokrivenih javnom rasvjetom (%)	85%	100%
broj izgrađenih mrtvačnica	0	1
broj proširenih groblja	0	2
broj kilometara izgrađene obale	1.8	3
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	15.062.724,00 HRK	
PROGRAM U PRORAČUNU	PROGRAM 119: I01 Održavanje komunalne infrastrukture AKTIVNOST A119004: Javne površine i čistoća AKTIVNOST A119005: Javna rasvjeta AKTIVNOST A119006: Mjesne plaže AKTIVNOST A119007: Odvodnja atmosferskih voda AKTIVNOST A119008: Održavanje javnih i zelenih površina AKTIVNOST A119009: Održavanje ostalih objekata AKTIVNOST A119010: Potpora za obnovu kuća PROGRAM 120: I012 Komunalna infrastruktura - građenje AKTIVNOST A1200016: Ostale javne površine AKTIVNOST A120003: Javna rasvjeta	

AKTIVNOST 120004: Groblja

AKTIVNOST A120009: Obala

Jedan od temeljnih zadataka svake jedinice lokalne samouprave jest osigurati kvalitetnu i funkcionalnu komunalnu infrastrukturu te neposredno uvjete za kvalitetan život i razvoj poslovanja vlastitog stanovništva, zbog čega je veliki dio općinskog proračuna svake godine utrošen upravo na komunalno održavanje ili građenje ili opremanje - ulica, cesta, šetnica, plaža, groblja, rasvjete i tako dalje. Provedbom ove mjere i gore navedenih aktivnosti, Općina Milna želi unaprijediti cestovnu infrastrukturu i povezanost, sustav kanalizacije i vodoopskrbe, razvijati i unaprijediti lokalne temeljne usluge.

Unutar ove mjere ističe se projekt rekonstrukcije i opremanja mrtvačnice na groblju u Milni. Cilj projekta je unaprijediti pružanje lokalnih temeljnih usluga za stanovništvo Općine Milna koje su vezane za dostojanstveni ispraćaj i sahranu pokojnika, izgradnjom mrtvačnice na mjesnom groblju u Milni, na prostoru trenutne neprikladne kasnije dogradnje, manjeg volumena sa jugozapadne strane crkve koja se koristi kao skladište. Projekt je s realizacijom započeo u rujnu 2021. godine, a financiran je sredstvima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske Unije te putem natječaja Lokalne akcijske grupe Brač, kroz mjeru 3.3.1. "Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu".

Provedbom ove mjere planira se i proširenje groblja Milna i Ložišća, za što je potrebno izvršiti otkup zemljišta, projektiranje i konačno, samo građenje.

Također, planira se i ulaganje u izgradnju i opremanje plaže Bijaka u Milni, koji obuhvaća izgradnju 10m kameno - betonskih platoa, dohranu plažica između platoa oblucima, 91 parkirno mjesto, dva ulaza za osobe s invaliditetom i tuševe. Također, obuhvaća i troškove izrade geodetskih podloga i elaborata za potrebe izrade idejnog projekta u postupku ishodjenja koncesije na pomorsko dobro.

Na taj način, Općina Milna doprinosi se ostvarenju cilja 6 održivog razvoja UN Agenda 2030 koji glasi "Osigurati dostupnost i održivo upravljanje vodama te zdravstvene uvjete za sve" kroz rješavanje problema neodgovarajuće kanalizacije, dostupnosti vode i drugo, te cilja 9 iste agende, koji glasi "Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije". Upravo su ulaganja u infrastrukturu (što uključuje između ostalog promet, navodnjavanje, održavanje komunalnih i drugih objekata) ključni za postizanje održivog razvoja i osnaživanje lokalnih zajednica, te su temelj za razvoj ostalih aspekata, poput gospodarstva, socijalnih usluga i drugo. Kvalitetna infrastruktura podržava ekonomski razvoj i približava zajednicu blagostanju, istovremeno racionalno upravljujući ograničenim proračunskim sredstvima, planirajući ulaganja tako da se omogući jednak pristup uslugama za sve što je posebno bitno u kontekstu općine Milna, kao otočke općine.

Mjera 2. Odgoj i obrazovanje

SVRHA MJERE	Poboljšanje uvjeta za učenje i kvalitete rada osnovnoškolske ustanove kroz sufinanciranje redovnog poslovanja škole	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Sufinanciranje redovnog rada osnovnoškolske ustanove	
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.	
POKAZATELJ(I) REZULTATA	POČETNA VRIJEDNOST (2021)	CILJANA VRIJEDNOST (2025)
Ukupan broj učenika	67	70
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	340.000,00 HRK	
PROGRAM U PRORAČUNU	PROGRAM 121: J01 Javne potr.ustanova	
	AKTIVNOST A121006: Osnovna škola Milna	

Provedba ove mjere doprinosi ostvarenju cilju 4. održivog razvoja UN Agenda 2030 koji glasi "Osigurati uključivo i kvalitetno obrazovanje te promovirati mogućnosti cjeloživotnog učenja" jer podrazumijeva stalno unapređenje kvalitete obrazovanja kroz ulaganje u djelatnike i samu instituciju škole. Osnovna škola Milna je 1977. godine iznutra u cijelosti obnovljena i suvremeno opremljena, učionice su djelomično specijalizirane te je za najveći broj predmeta nastava kabinetska. Uz školu je i školsko igralište, a škola ima i školsku kuhinju i blagovaonicu.

Sredstva za financiranje osnovnoškolskog obrazovanja osiguravaju se unutar proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, i to za: plaće i naknade plaća s doprinosima na plaće, ostala materijalna prava radnika ugovorena kolektivnim ugovorima, rashode za završavanje kapitalnih projekta izgradnje, dogradnje i rekonstrukcije školskog prostora te njegovo opremanje, i tako dalje. Iz tog razloga, udio ove mjere u ukupnoj vrijednosti provedbenog programa je među najnižima.

Mjera 3. Briga o djeci

SVRHA MJERE	Unapređenje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kroz ulaganje u redovno poslovanje dječjeg vrtića Milna te izgradnju nove zgrade dječjeg vrtića	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Projektiranje, izgradnja i opremanje nove zgrade dječjeg vrtića "Milna" Redovno poslovanje dječjeg vrtića	
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.	
POKAZATELJ(I) REZULTATA	POČETNA VRIJEDNOST (2021)	CILJANA VRIJEDNOST (2025)
broj novoizgrađenih vrtića	0	1
ukupan broj korisnika vrtića	24	27
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	13.999.000,00 HRK	
PROGRAM U PRORAČUNU	PROGRAM 123: K01 Ostala kapitalna ulaganja i razvojne studije KAPITALNI PROJEKT: K01002: Ulaganja u imovinu - DV PROGRAM 201: Dječji vrtić Milna AKTIVNOST A201001: Dječji vrtić Milna	

Unutar ove mjere, kao razvojni projekt ističe se projekt izgradnje nove zgrade dječjeg vrtića Milna. Upravno vijeće Dječjeg vrtića „Milna“ donijelo je odluku o prihvaćanju idejnog rješenja koje je izradila tvrtka Kreiranje d.o.o. iz Splita. Izgradnjom nove zgrade dječjeg vrtića stvorit će se prostorni i materijalni uvjeti za smještaj dvije jasličke grupe po 20 djece te 2 jasličke skupine po 12 djece. Glavni cilj ovog projekta je povećanje broja djece koja će biti obuhvaćena ranim i predškolskim odgojem i obrazovanjem, na području općine Milna.

Projekt će se raditi po svim standardima suvremenog ranog i predškolskog odgoja tako da zadovoljava kriterije za uspješno apliciranje na natječaje fondova Europske Unije, s obzirom da je cijelokupna vrijednost projekta preko 8.000.000,00 HRK. Objekt će biti izgrađeni prema svim standardima samoodrživog objekta (energetski učinkovite vanjske ovojnica, stolarije, dizalice topline, solarne elektrane, učinkovite rasvjete ...) te će na taj način doprinijeti zelenoj i digitalnoj tranziciji Europske Unije. Osim toga, projekt će doprinositi i strateškom cilju 2. "Obrazovani i zaposleni ljudi" koji ističe važnost stvaranja jednakih pedagoških uvjeta za realizaciju odgojno-obrazovnih ciljeva, što je posebno važno u kontekstu otočnosti općine Milna i ograničenosti kako fizičkih tako i ljudskih kapaciteta. Ostvarenje mjere doprinosi i ostvarenju cilja 4. održivog razvoja UN Agenda 2030 koji glasi "Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima" koji ističe kako je potrebno izgraditi i poboljšati obrazovne objekte prilagođene djeci i osobama s invaliditetom te omogućiti veći broj stipendija u zemljama u razvoju.

Mjera 4. Socijalna skrb

SVRHA MJERE	Osiguranje boljeg životnog standarda stanovništva i smanjenje nejednakosti, osiguranje bolje skrbi o starijim i nemoćnim osobama kroz pružanje različitih tipova podrške, jačanje socijalnih usluga i aktivnosti	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Izrada i provedba socijalnog programa Izrada projektne dokumentacije, izvođenje radova rekonstrukcije postojeće zgrade i opremanje.	
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.	
<hr/>		
POKAZATELJ(I) REZULTATA	POČETNA VRIJEDNOST (2021)	CILJANA VRIJEDNOST (2025)
broj korisnika pomoći	7	20
broj dodijeljenih stipendija	25	28
broj organiziranih aktivnosti s ciljem suzbijanja ovisnosti	0	2
broj izgrađenih domova za starije i nemoćne	0	1
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	9.435.000,00HRK	
PROGRAM U PRORAČUNU	PROGRAM 116: F01 Socijalna i zdravstvena skrb AKTIVNOST A116001: Pomoći kućanstvima AKTIVNOST A116002: Pomoći studentima i đacima AKTIVNOST A116003: Suzbijanje ovisnosti KAPITALNI PROJEKT: K01004: Izgradnja staračkog doma	

Unutar ove mjere ističemo izgradnje i opremanja doma za osobe treće životne dobi, koji obuhvaća izradu projektne dokumentacije, izvođenje radova rekonstrukcije postojeće zgrade i opremanje kako bi se mogao staviti u funkciju. Provedbom ove mjere, doprinosi se ostvarenju cilja 5. Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske, koji glasi "Zdrav, aktivan i kvalitetan život", posebno prioritetnim područjima "Dostojanstveno starenje" i "Socijalna solidarnost i odgovornost". Doprinosi se i cilju 3. održivog razvoja UN Agenda 2030 koji glasi "Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina", s obzirom da se njime želi postići univerzalni obuhvat zdravstvenom zaštitom, uključujući zaštitu od finansijskog rizika, osigurati dostupnost kvalitetnih osnovnih usluga zdravstvene zaštite.

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine ističe kako je "osiguravanje uvjeta za dostojanstvenu starost i aktivan život u skladu s izazovima i ograničenjima treće životne dobi iskaz društvene solidarnosti prema starijim građanima, ali i stvarna potreba društva" (Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine, str. 82). S tim na umu, Općina Milna ozbiljno pristupa pripremi projekta izgradnje doma za starije i nemoćne, te ga planira ovim Provedbenim programom realizirati do kraja mandata, odnosno do svibnja 2025. godine.

Mjera 5. Primarna zdravstvena zaštita

SVRHA MJERE	Osiguranje dostupnosti kvalitetnih zdravstvenih usluga	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Podrška zdravstvenom sustavu otoka kroz sufinanciranje troškova smještaja i plaće liječnika u deficitarnim područjima	
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.	
POKAZATELJ(I) REZULTATA	POČETNA VRJEDNOST (2021)	CILJANA VRJEDNOST (2025)
broj sufinanciranih liječnika	0	3
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	144.000,00HRK	
PROGRAM U PRORAČUNU	PROGRAM 121: J01 Javne potr.ustanova	
	AKTIVNOST A121001: Doniranje zdravstvu (ambulanta, ginek. i pedijatar)	

Pitanje zdravstva u Milni valja sagledati i u kontekstu čitavog otoka. Naime, Brač nema stalnog pedijatra ni ginekologa te navedeni liječnici dolaze na zamjenu iz Splita, što se pokazuje kao sve veći problem u protekle dvije godine, a odražava se i na proračun općina koje zajednički nastoje osigurati primamljive uvjete za dolazak i dugoročniji boravak liječnika na otoku. Cijeli otok Brač ima ukupno 11 timova obiteljske medicine, od kojih su tri tima u gradu Supetru, a ostali po drugim općinama na otoku. U ispostavi Doma zdravlja Supetar uz timove obiteljske medicine, imaju zaposlenog radiologa, medicinu rada, kompletnu higijensko-epidemiološku službu te hemodijalizu. Na otoku je i šest stomatologa. Zdravstveni sustav dodatno opterećuje i stalno povećanje broja turista zbog čega je važno dugoročno promišljati o konkretnijim aktivnostima unapređenje cjelokupnog otočnog zdravstvenog sustava.

Jedno od rješenja dio je i ovog provedbenog programa, a odnosi se na zajedničko sudjelovanje svih bračkih jedinica lokalne samouprave u financiranju bonusa na plaću liječnicima iz deficitarnih područja (ginekologija, pedijatrija), kako bi se osigurao kontinuitet pružanja tih usluga na otoku. Prema trenutno važećem dogovoru, svaka bračka općina sudjeluje s 3.000,00 HRK mjesечно, odnosno otprilike 1.000,00 HRK neto po liječniku mjesечно.

Provedbom ove mjere, doprinosi se ostvarenju cilja 5. Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske, koji glasi "Zdrav, aktivan i kvalitetan život", posebno prioritetnom području 1. "Kvalitetna i dostupna zdravstvena zaštita i zdravstvena skrb", u sklopu kojeg se ističe kako je zdravstvo važno ojačati "ulaganjima koja će omogućiti uspješnije preventivno djelovanje, širenje kurativnih usluga te podizanje kvalitete skrbi kroz kontinuiranu edukaciju". To se planira postići između ostalog i ulaganjima u sustav hitne medicinske pomoći i jačanje domova zdravlja, što je, kako smo prethodno naznačili, ključna potreba otoka Brača, a potom i Općine Milna .

Provedbom mjere doprinosi se i cilju 3. održivog razvoja UN Agenda 2030 koji glasi "Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina" kojim se želi postići univerzalni obuhvat zdravstvenom zaštitom.

Mjera 6. Kultura, tjelesna kultura i sport

SVRHA MJERE	Razvoj civilnog društva, očuvanje i promicanje kulturne baštine kroz sponzoriranje opće - društveno korisnih aktivnosti kao i pokroviteljstvo manifestacija u kulturi, sportu i obrazovanju, te drugih događanja od općinskog interesa		
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Podrška razvoju civilnog društva na području općine i otoka kroz sufinanciranje redovnog poslovanja i/ili godišnjih programa Uređenje i opremanje sportskog igrališta na SRC "Bregana" u Milni Projekt izgradnje i opremanja dječjeg i nogometnog igrališta u Ložića; otkup zemljišta, projektiranje i građenje Vraćanje u funkciju Centra za kulturu Milna		
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.		
POKAZATELJ(I) REZULTATA	POČETNA VRIJEDNOST (2021)	CILJANA VRIJEDNOST (2025)	
broj organizacija kojima je pružena podrška u radu i provedbi programa i projekata	11	12	
broj izgrađenih i uređenih dječjih igrališta	1	3	
broj aktivnih kulturnih centara	0	1	
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	5.525.000,00HRK		
PROGRAM U PRORAČUNU	PROGRAM 112: B01 Sport AKTIVNOST A112003: Sufinanciranje sportskih aktivnosti PROGRAM 115: E01 Nепrofitне организације AKTIVNOST A115001: Ostale udruge i društva AKTIVNOST A115002: Sportske udruge AKTIVNOST A115003: Udruga roditelja AKTIVNOST A115005: DDDK AKTIVNOST A115006: LAG Brač, Šolta AKTIVNOST A115007: Udruga Bobovišće n/m AKTIVNOST A115009: Hrvatska pučka prosvjeta Ložića AKTIVNOST A115010: KŠRM Mrduja AKTIVNOST A115011: Lovačko društvo Brač AKTIVNOST A115012: Udruga UZMAH AKTIVNOST A115016: Amatersko kazalište Servantes AKTIVNOST A115017: Hrvatska gorska služba spašavanja PROGRAM 120: I012 Komunalna infrastruktura - gr. AKTIVNOST A1200011: Igralište Milna AKTIVNOST A1200012: Igralište Ložića PROGRAM 301: Centar za kulturu		

AKTIVNOST A301001: Centar za kulturu

Civilno društvo na području općine Milna iznimno je aktivno te zaslužno za organizaciju brojnih događanja, kako kulturnih, tako i sportskih. Svjesni važnosti takvih sadržaja za cjelokupnu zajednicu, Općina Milna kontinuirano financira redovno djelovanje različitih organizacija civilnog društva, te isto planira nastaviti i u ovom mandatnom razdoblju, s posebnim naglaskom na revitalizaciji nedavno ugašenog Centra za kulturu Milna kao i na unapređenju sportske infrastrukture na području cijele općine. Značajna ulaganja na tom polju dogodila su se tijekom protekle dvije godine, no planirana su i u budućnosti.

Unutar ove mjere ističemo projekt izgradnje i opremanja dječjeg i nogometnog igrališta u Ložišću, za koji je u ovom mandatnom razdoblju potrebno izvršiti otkup zemljišta, projektiranje i samo građenje i opremanje. Također, značajan udio u sredstvima koja čine ovu mjeru čini i projekt uređenja i opremanja sportskog igrališta na SRC "Bregana" u Milni, koji je već u tijeku, a čija se potpuna realizacija očekuje u 2024. godini.

Provedbom ove mjere, doprinosi se ostvarenju cilja 1. Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske, koji glasi "Konkurentno i inovativno gospodarstvo", posebno prioritetnom području 5. "Poticanje razvoja kulture i medija" s obzirom da su poticanje stvaralaštva, ulaganje u umjetničku proizvodnju i distribuciju kulturnih sadržaja te jačanje aktivnog sudjelovanja građana u kulturi i razvoj publike, "alati za poticanje pametnog, održivog i uključivog rasta društva u cjelini". Provedba ove mjere doprinosi također i cilju 16. održivog razvoja UN Agenda 2030 koji glasi "Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama".

Mjera 7. Zaštita i unapređenje prirodnog okoliša

SVRHA MJERE	Sprječavanje i poduzimanje mjera u svrhu zaštite svih sastavnica okoliša	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Nabava spremnika za odvojeno prikupljanje otpada, uređenje zelenih otoka, održavanje čistoće	
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.	
POKAZATELJ(I) REZULTATA	POČETNA VRIJEDNOST (2021)	CILJANA VRIJEDNOST (2025)
količina miješanog komunalnog otpada odloženog na odlagalište (t)	353,97	344
Količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada	13,55	22
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	600.000,00HRK	
PROGRAM U PRORAČUNU	PROGRAM 120: I012 Komunalna infrastruktura - građenje	
	AKTIVNOST A120007: Održavanje čistoće i odlaganje komunalnog otpada	

Prema podatcima dostupnim na stranicama Zavoda za zaštitu okoliša i prirode, pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, općina Milna je u 2020. godini odvojeno prikupila tek 3,75 % otpada. Ulaganjem u komunalnu opremu za odvojeno prikupljanje otpada tijekom protekle godine, kao i planiranim budućim ulaganjima i opremanjima zelenih otoka na području čitave općine, općina Milna nastojat će povećati udio odvojeno prikupljenog otpada te smanjiti udio miješanog komunalnog otpada odloženog na odlagalište te tako doprinijeti strateškom cilju 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost, Nacionalne razvojne strategije. Za provedbu navedene mjere, općina je predviđela ukupno 600.000,00 HRK u naredne četiri godine.

Provedbom ove mjere, doprinosi se ostvarenju cilja 8. Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske, koji glasi "Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost", kroz koji se radi na intenziviranju prijelaza na hijerarhiju gospodarenja otpadom odnosno sprječavanje nastanka otpada, odvojenom prikupljanju, recikliranje, uporabi i ponovnoj uporabi, kao i unaprjeđenju kapaciteta jedinica lokalne samouprave za provedbu nacionalnog plana gospodarenja otpadom. Nadalje, provedba ove mjere doprinosi i ostvarenju cilja 12. održivog razvoja UN Agenda 2030 koji glasi "Osigurati održive obrasce potrošnje i proizvodnje" koji se odnosi na podizanje svijesti o važnosti odvojenog prikupljanja otpada, ali i promjena načina na koji percipiramo potrošnju. Ovdje je važno napomenuti i kako je općina Milna sudjelovala u provedbi projekta "Zeleni Brač - edukacijom do održivog gospodarenja otpadom na Braču", a koji je uključivao aktivnosti informiranja i edukacije o zbrinjavanju otpada. Projekt je sufinanciran sredstvima Europske Unije, putem Kohezijskog fonda i Programa OP Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.

Mjera 8. Protupožarna i civilna zaštita

SVRHA MJERE	Podrška sustavu protupožarne i civilne zaštite radi jačanja stabilnosti i otpornosti općine	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Razvoj učinkovitog sustava civilne zaštite Dogradnja sustava hidrantske mreže na području cijele Općine Rekonstrukcija postojeće zgrade ili izgradnja nove zgrade DVD-a Milna	
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.	
POKAZATELJ(I) REZULTATA	POČETNA VRIJEDNOST (2021)	CILJANA VRIJEDNOST (2025)
broj osposobljenih članova DVD-a	8	15
broj pripadnika sustava civilne zaštite na području općine	11	15
broj hidranata	17	30
broj novoizgrađenih ili uređenih zgrada DVD-a	0	1
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	4.350.000,00HRK	
PROGRAM U PRORAČUNU	PROGRAM 118: Protupožarna i civilna zaštita i Crveni Križ AKTIVNOST A118001: Sufinanciranje DVD-a AKTIVNOST A118002: Protupožarne i zaštitne aktivnosti AKTIVNOST A118005: Crveni križ Brač PROGRAM 120: I012 Komunalna infrastruktura - građenje AKTIVNOST A120005: Opskrba vodom KAPITALNI PROJEKT: K01004: Rekonstrukcija zgrade DVD-a	

Dogradnja sustava hidrantske mreže na području cijele Općine Milna podrazumijeva izgradnju hidrantske mreže prema lokacijama iz Plana protupožarne zaštite.

Provedbom ove mjere, doprinosi se ostvarenju cilja 7. Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske, koji glasi "Sigurnost za stabilan razvoj", posebno prioritetnom području 4. "Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava Civilne zaštite" te prioritetnom području 5. "Unaprjeđenje sustava vatrogastva", koji podrazumijeva jačanje kapaciteta i otpornosti na svim razinama te u svim fazama sustava upravljanja vatrogasnim intervencijama kao i jačanje sposobnosti vatrogasnih postrojbi kroz ulaganja u vatrogasnu infrastrukturu i nove tehnike i tehnologije radi skraćivanja vremena dolaska i vremena intervencije. Provedba ove mjere doprinosi i ostvarenju cilja 11. održivog razvoja UN Agenda 2030 koji glasi "Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima", što će se postići unapređenjem sustava protupožarne i civilne zaštite.

Mjera 9. Promet i održavanje javnih prometnica

SVRHA MJERE	Priprema, projektiranje, izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija cesta koje su od bitnog značaja za razvitak općine te jačanje prometnog sustava i povezanosti općine		
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja protupožarnih nerazvrstanih cesta (poljski putovi) Izgradnja i opremanje parkirališta „Pantera – Šumica“, Izgradnja i opremanje drugih mogućih lokacija parkirališta u naselju Milna Izgradnja i opremanje parkirališta u naselju Ložića Izgradnja i opremanje parkirališta u naselju Bobovišćima na moru Cestovna obilaznica naselja Milne - Jug Izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstane ceste Bobovišća na moru do spoja na D114 Izgradnja mreže nerazvrstanih cesta na području Turističke zone "Bijaka", Prilazna cesta za održavanje uređaja za pročišćavanje (Nerazvrstana cesta M17-2) Rekonstrukcije nerazvrstane ceste M40 (D114 - naselje Podhume) Proširenje i sanacija nerazvrstane ceste L01 i L03 (Ložića), Proširenje i uređenje nerazvrstane ceste M25 i M26 (Milna – Makarac) Rekonstrukcija nerazvrstanih cesta i ulica na području naselja Bobovišća i Bobovišća na moru Povećanje prometne povezanosti Milne s kopnom i ostatkom otoka, kroz sufinanciranje autobusne i katamaranske linije		
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.		
POKAZATELJ(I) REZULTATA	POČETNA VRJEDNOST (2021)	CILJANA VRJEDNOST (2025)	
broj kilometara uređenih protupožarnih cesta	42	60	
broj parkirnih mjesta	150	500	
duljina izgrađene i/ili rekonstruirane nerazvrstane ceste	85	110	
broj sufinanciranih pružatelja usluga prijevoza	2	2	
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	18.970.000,00HRK		
PROGRAM U PRORAČUNU	PROGRAM 119: I01 Održavanje komunalne infrastrukture AKTIVNOST A119002: Poljski i protupožarni putevi AKTIVNOST A119000: Parkiralište AKTIVNOST A119001: Nerazvrstane ceste i mjesne ulice PROGRAM 120: I012 Komunalna infrastruktura - građenje AKTIVNOST A1200015: Parkiralište Ložića AKTIVNOST A1200014: Parkiralište Bobovišće		

AKTIVNOST A120002: Nerazvrstane ceste

PROGRAM 125: Kopneni i pomorski prijevoz

TEKUĆI PROJEKT T010001: Sufinanciranje autobusne linije

TEKUĆI PROJEKT T010003: Sufinanciranje katamaranske linije

U kontekstu prometne infrastrukture, Općina Milna suočava se sa, za otočni kontekst uobičajenim, problemom manjka parkirališnih mjeseta na području čitave općine. Kao ključni problem ističe se vlasništvo, odnosno činjenica da je veliki dio potencijalnih prostora za izgradnju parkirališta uknjižen na Republiku Hrvatsku. U tom smislu, važan dio ove mjere čine upravo planirana parkirališta u Ložišćima i Bobovišćima, te rekonstrukcija i/ili uređenje brojnih nerazvrstanih cesta, kao i poljskih i protupožarnih puteva čije uređenje pospješuje i razvoj poljoprivrede na području općine. Radi bolje povezanosti s kopnom i drugim mjestima na otoku, važan dio ove mjere je i kontinuirano sufinanciranje autobusnih i katamaranskih linija.

Značajan udio sredstava unutar ove mjere ide i na različite projekte izgradnje prometnica, pa ističemo projekt izgradnje i rekonstrukcije nerazvrstane ceste Bobovišća na moru do spoja na D114, kojim se postojeća kolnička konstrukcija širi se na ukupnu širinu 5m, sa ugradnjom rigola i zaštitne ograde u dužini od 621 m. Projekt cestovne obilaznice naselja Milne - Jug obuhvaća izgradnju ceste u dužini od 1744 m sa spojem na D114 te se nastavlja na buduću cestu Milna - Bol koju projektiraju Hrvatske ceste d.d. i za koju je Vlada RH 2018. godine donijela zaključak o realizaciji iste kao državni projekt.. Nadalje, izgradnja mreže nerazvrstanih cesta na području Turističke zone "Bijaka" uključuje projektiranje i izgradnju 5 osi nerazvrstanih cesta. Radovi na prilaznoj cesti za održavanje uređaja za pročišćavanje obuhvačaju izgradnju ceste koja je ujedno i dužobalna šetnica do uređaja za pročišćavanje sustava odvodnje naselja Milne s ograničenim režimom prometovanja, ukupne dužine 1265 metara. Više informacija o ostalim ulaganjima u izgradnju prometnica na području općine Milna čitatelj može pronaći u Strategiji razvoja Općine Milna od 2020. do 2025.

Provedbom ove mjere, doprinosi se ostvarenju cilja 9 održivog razvoja UN Agenda 2030 koji glasi "Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije", s obzirom da se njime razvija kvalitetna i prilagodljiva infrastruktura, koja neposredno potiče ekonomski razvoj cijele općine.

Mjera 10. Gospodarski razvoj

SVRHA MJERE	Podrška turističkoj zajednici u razvoju i promidžbi turističkih resursa općine	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Poticanje razvoja turizma i promocije turističkih resursa	
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.	
POKAZATELJ(I) REZULTATA	POČETNA VRIJEDNOST (2021)	CILJANA VRIJEDNOST (2025)
ukupan broj turističkih noćenja	128683	145000
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	500.000,00HRK	
PROGRAM U PRORAČUNU	PROGRAM 121: J01 Javne potr.ustanova	
	AKTIVNOST A121008: Turistička zajednica Općine Milna	

Gospodarskom razvoju općine Milna doprinosi i čitav niz drugih mjera ovdje nabrojenih (primjerice, uređenje komunalne infrastrukture, poticanje razvoja kulturnog i sportskog sadržaja i slično), zbog čega u ovoj mjeri u ovom izvještajnom razdoblju navodimo tek podršku turističkoj zajednici, kroz financiranje redovnog poslovanja i promidžbe turističkih resursa. Promišljenim ulaganjem u razvoj i promociju turističkih resursa, razvijaju se neposredno i komplementarne usluge na području općine Milne, potrebne za zadovoljenje turističke potražnje. Kako je vidljivo iz sažetka provedenih analiza, u poglavlju 1. ovog dokumenta, turizam je gospodarska grana koja zapošljava najviše stanovnika općine Milna te stvara najviše prihoda, zbog čega je svako ulaganje u rad turističke zajednice neposredno ulaganje u razvoj cjelokupnog gospodarstva. U budućim mandatima, a nakon unapređenja komunalne infrastrukture i ostvarenja započetih projekata, pažnju svakako valja posvetiti promišljanju načina na koje se može diversificirati gospodarstvo općine Milna, posebice u smislu poticaja razvoja poljoprivrede, u sinergiji s održivim turizmom.

Provedbom ove mjere, doprinosi se ostvarenju cilja 1. Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske, koji glasi "Konkurentno i inovativno gospodarstvo", posebno prioritetnom području 4. "Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma", kroz ulaganje u razvoj turističkog ekosustava. Provedbe mjere doprinosi i ostvarenju cilja 8 održivog razvoja UN Agenda 2030 koji glasi "Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve".

Mjera 11. Lokalna uprava i administracija

SVRHA MJERE	Boje i učinkovitije funkcioniranje lokalne samouprave	
KLJUČNE AKTIVNOSTI	Financiranje redovne djelatnosti općine Izrada studija, projekata i projektnih prijedloga radi apliciranja na natječaje EU Interpretacijski centar maritimne povijesti Milne Uređenje i rekonstrukcija Zadružnog doma u naselju Ložišća	
ROK PROVEDBE MJERE	Svibanj, 2025.	
POKAZATELJ(I) REZULTATA	POČETNA VRIJEDNOST (2021)	CILJANA VRIJEDNOST (2025)
broj općih akata	22	50
broj projekata sufinanciranih sredstvima EU	2	4
PROCJENJENI TROŠAK PROVEDBE	13.537.969,00HRK	
PROGRAM U PRORAČUNU	PROGRAM 101: Općina Milna AKTIVNOST A101001: Općina Milna PROGRAM 111: Javna uprava AKTIVNOST A111001: Redovna djelatnost AKTIVNOST A111002: Komunalne usluge AKTIVNOST A111003: Izborni troškovi PROGRAM 123: K01 Ostala kapitalna ulaganja i razvojne studije KAPITALNI PROJEKT: K01001: Ostala kapitalna ulaganja - studije KAPITALNI PROJEKT: K01003: Ulaganja u imovinu - ICMPM KAPITALNI PROJEKT: K01003: Ulaganja u imovinu - Zadružni dom Ložišća	

Provrebom ove mjere, doprinosi se ostvarenju cilja 1. Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske, koji glasi "Konkurentno i inovativno gospodarstvo", te cilju 8 održivog razvoja UN Agenda 2030 koji glasi "Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve" kojim se potiču razvojno orientirane politike koje podržavaju proizvodne aktivnosti, stvaranje pristojnih poslova, poduzetništvo, kreativnost i inovativnost. Mjera doprinosi i ostvarenju cilja 16 koji glasi "Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama." jer podrazumijeva odgovorno, uključivo, participativno i reprezentativno donošenje odluka na svim razinama, javni pristup informacijama.

Unutar ove mjere, kao razvojni projekt ističe se projekt "Interpretacijski centar maritimne povijesti Milne". Projektom se rekonstruira postojeći te grade pomoćni objekti 1 i 2, za smještaj i stavljanje u funkciju Interpretacijskog centra ribarske i maritimne povijesti Milne, koji otkriva dugu i bogatu ribarsku tradiciju ovog dijela otoka Brača, ali i otoka u cjelini. Njegov stalni postav, uz aktivno sudjelovanje lokalne zajednice, bit će prostor očuvanja i prezentacije memorije i

identiteta lokalne zajednice, utemeljenog u ribarskoj i maritimnoj baštini. Projekt će također rezultirati i postojanjem multifunkcionalnog prostora za buduće edukacije, prijenos znanja i vještina, informiranje i promociju ribarske baštine ovog područja. Projekt će rezultirati stvaranjem jednog stalnog radnog mjesta (voditelj centra) te 1 sezonskog radnog mjesta.

Također, unutar ove mjere ističemo i projekt uređenja i rekonstrukcije Zadružnog doma u naselju Ložišća koji obuhvaća izradu projekta rekonstrukcije i dogradnje te izvođenje građevinskih radova, a sve kako bi se kreirao multifunkcionalni prostor za provedbu različitog tipa aktivnosti važnih za lokalni kulturni i društveni razvoj i život.

Prema udjelima pojedine mjere u ukupnoj vrijednosti provedbenog programa, a uzimajući u obzir proračunom predviđeno financiranje za naredne četiri godine, najviše sredstava bit će uloženo u mjeru 9. Promet i održavanje javnih prometnica, pa Mjeru 1. Komunalno gospodarstvo, s obzirom da su troškovi za vrstu radova na koje se te mjere odnose najviši i značajno rastu s protekom vremena, posebno zbog okolnosti povezanih s pandemijom COVID-19. Iza njih slijedi mjeru 3. Briga o djeci, a najveći udio unutar te mjere odnosi se na izgradnju novog dječjeg vrtića. Najmanje sredstava u narednom periodu Općina Milna planira uložiti u primarnu zdravstvenu zaštitu, s obzirom da se ona dominantno financira iz drugih izvora, te odgoj i obrazovanje, s obzirom da je osnovnoškolsko obrazovanje u nadležnosti osnivača, Splitsko dalmatinske županije.

Tablica 23 | Udio mjere u ukupnom provedbenom programu

NAZIV MJERE	VRIJEDNOST	%
Mjera 1. Komunalno gospodarstvo	15.062.724,00 HRK	17,8
Mjera 2. Odgoj i obrazovanje	340.000,00 HRK	0,4
Mjera 3. Briga o djeci	13.999.000,00 HRK	16,6
Mjera 4. Socijalna skrb	9.435.000,00 HRK	11,2
Mjera 5. Primarna zdravstvena zaštita	144.000,00 HRK	0,2
Mjera 6. Kultura, tjelesna kultura i sport	5.525.000,00 HRK	6,5
Mjera 7. Zaštita i unapređenje prirodnog okoliša	600.000,00 HRK	0,7
Mjera 8. Protupožarna i civilna zaštita	4.350.000,00 HRK	7,5
Mjera 9. Promet i održavanje javnih prometnica	18.970.000,00 HRK	22,5
Mjera 10. Gospodarski razvoj	500.000,00 HRK	0,6
Mjera 11. Lokalna uprava i administracija	13.537.969,00 HRK	16,0
UKUPNO	82.463.693,00 HRK	100

6. INDIKATIVNI FINANCIJSKI OKVIR

Ukupna vrijednost Provedbenog programa Općine Milna tijekom naredne četiri godine iznosi 82.463.693,00 HRK, a finalni iznosi uskladijivat će se sukladno proračunskim mogućnostima, ostvarenim financiranjima i sufinanciranjima iz različitih izvora, kao i potencijalnim novim projektima koji trenutno nisu u planu, ali će to postati tijekom provedbenog razdoblja. S obzirom da, sukladno Priručniku o strateškom planiranju, za sve mјere, aktivnosti i projekte predviđene provedbenim programom sredstva moraju biti predviđena odobrenim proračunom i/ili osigurana iz drugih izvora financiranja (npr. sredstvima iz fondova EU), u nastavku donosimo pregled procijenjenih troškova provedbe mјere predviđene provedbenim programom, povezane s izvorom financiranja u proračunu Općine Milna, uz napomenu kako su pojedine aktivnosti predviđene kao dodatak postojećim izvorima financiranja, u narednim proračunskim razdobljima, kada kreće realizacija mјera kojima doprinose. Finansijski okvir nadopunjjen je u narednim godinama informacijama iz tablice otočnih razvojnih projekata, pripremljene za potrebe izrade baze otočnih razvojnih projekata kao dio pripreme Nacionalnog plana razvoja otoka, srednjoročnog akta strateškog planiranja razvoja otoka od nacionalnog značenja, zbog čega pojedini projekti još nemaju svoju postojeću poveznici s proračunom, već se ovdje ta poveznica tek preporučuje.

Tablica 24 | Indikativni finansijski okvir implementacije provedbenog programa Općine Milna

Poveznica na izvor financiranja u proračunu JLS	Nadležnost / odgovornost za provedbu mјере	Oznaka mјере (R/I/O)	Procijenjeni trošak provedbe mјере (u HRK)	Procijenjeni trošak provedbe mјере (u HRK) 2022.	Procijenjeni trošak provedbe mјере (u HRK) 2023.	Procijenjeni trošak provedbe mјере (u HRK) 2024.	Procijenjeni trošak provedbe mјере (u HRK) 2025.
AKTIVNOST A119004: Javne površine i čistoća	Općina Milna	O	3.570.000,00	870.000,00	880.000,00	900.000,00	920.000,00
AKTIVNOST A119005: Javna rasvjeta	Općina Milna	O	1.340.000,00	330.000,00	350.000,00	330.000,00	330.000,00
AKTIVNOST A119006: Mjesne plaže	Općina Milna	O	2.095.000,00	95.000,00	650.000,00	1.250.000,00	100.000,00
AKTIVNOST A119007: Ovodnja atmosferskih voda	Općina Milna	O	40.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
AKTIVNOST A119008: Održavanje javnih i zelenih površina	Općina Milna	O	2.900.000,00	900.000,00	600.000,00	700.000,00	700.000,00
AKTIVNOST A119009: Održavanje ostalih objekata	Općina Milna	O	200.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00

AKTIVNOST A119010: Potpora za obnovu kuća	Općina Milna	O	1.200.000,00	0,00	200.000,00	500.000,00	500.000,00
AKTIVNOST A1200016: Ostale javne površine	Općina Milna	O	240.000,00	70.000,00	0,00	100.000,00	70.000,00
AKTIVNOST A120003: Javna rasvjeta	Općina Milna	O	550.000,00	400.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
AKTIVNOST 120004: Groblja	Općina Milna	O	627.724,00	627.724,00	0,00	0,00	0,00
AKTIVNOST A120009: Obala	Općina Milna	O	1.300.000,00	0,00	500.000,00	800.000,00	0,00
AKTIVNOST A121006: Osnovna škola Milna	Općina Milna	O	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00
KAPITALNI PROJEKT: K01002: Ulaganja u imovinu - DV	Općina Milna	R	340.000,00	100.000,00	80.000,00	80.000,00	80.000,00
AKTIVNOST A201001: Dječji vrtić Milna	Općina Milna	O	3.059.000,00	729.000,00	745.000,00	785.000,00	800.000,00
AKTIVNOST A116001: Pomoć kućanstvima	Općina Milna	O	1.155.000,00	255.000,00	260.000,00	310.000,00	330.000,00
AKTIVNOST A116002: Pomoć studentima i đacima	Općina Milna	O	1.205.000,00	205.000,00	300.000,00	350.000,00	350.000,00
AKTIVNOST A116003: Suzbijanje ovisnosti	Općina Milna	O	75.000,00	5.000,00	50.000,00	10.000,00	10.000,00
KAPITALNI PROJEKT: K01004: Izgradnja staračkog doma	Općina Milna	I	7.000.000,00	0,00	500.000,00	3.000.000,00	3.500.000,00
AKTIVNOST A121001: Doniranje zdravstvu (ambulanta, ginek. i pedijatar)	Općina Milna	O	144.000,00	36.000,00	36.000,00	36.000,00	36.000,00
AKTIVNOST A112003: Sufinanciranje sportskih aktivnosti	Općina Milna	O	340.000,00	80.000,00	80.000,00	90.000,00	90.000,00
AKTIVNOST A115001: Ostale udruge i društva	Općina Milna	O	130.000,00	35.000,00	35.000,00	30.000,00	30.000,00
AKTIVNOST A115002: Sportske udruge	Općina Milna	O	316.000,00	76.000,00	80.000,00	80.000,00	80.000,00
AKTIVNOST A115003: Udruga roditelja	Općina Milna	O	70.000,00	10.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
AKTIVNOST A115005: DDDK	Općina Milna	O	54.000,00	12.000,00	12.000,00	15.000,00	15.000,00

AKTIVNOST A115006: LAG Brač, Šolta	Općina Milna	O	65.000,00	20.000,00	10.000,00	15.000,00	20.000,00
AKTIVNOST A115007: Udruga Bobovišće n/m	Općina Milna	O	65.000,00	10.000,00	15.000,00	20.000,00	20.000,00
AKTIVNOST A115009: Hrvatska pučka prosvjeta Ložišća	Općina Milna	O	123.000,00	33.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
AKTIVNOST A115010: KŠRM Mrduja	Općina Milna	O	170.000,00	80.000,00	50.000,00	20.000,00	20.000,00
AKTIVNOST A115011: Lovačko društvo Brač	Općina Milna	O	24.000,00	9.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
AKTIVNOST A115012: Udruga UZMAH	Općina Milna	O	85.000,00	25.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
AKTIVNOST A115016: Amatersko kazalište Servantes	Općina Milna	O	128.000,00	38.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
AKTIVNOST A115017: Hrvatska gorska služba spašavanja	Općina Milna	O	180.000,00	40.000,00	40.000,00	50.000,00	50.000,00
AKTIVNOST A1200011: Igralište Milna	Općina Milna	O	3.000.000,00	450.000,00	1.500.000,00	1.050.000,00	0,00
AKTIVNOST A1200012: Igralište Ložišća	Općina Milna	O	250.000,00	50.000,00	200.000,00	0,00	0,00
AKTIVNOST A301001: Centar za kulturu	Općina Milna		525.000,00	75.000,00	100.000,00	150.000,00	200.000,00
AKTIVNOST A120007: Održavanje čistoće i odlaganje komunalnog otpada	Općina Milna	O	600.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00
AKTIVNOST A118001: Sufinanciranje DVD-a	Općina Milna	O	1.080.000,00	280.000,00	280.000,00	260.000,00	260.000,00
AKTIVNOST A118002: Protupožarne i zaštitne aktivnosti	Općina Milna	O	480.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00
AKTIVNOST A118005: Crveni križ Brač	Općina Milna		160.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00
AKTIVNOST A120005: Opskrba vodom	Općina Milna	I	130.000,00	130.000,00	0,00	0,00	0,00
KAPITALNI PROJEKT: K01004: Rekonstrukcija zgrade DVD-a	Općina Milna	I	2.500.000,00	0,00	250.000,00	2.250.000,00	0,00
AKTIVNOST A119002: Poljski i protupožarni putevi	Općina Milna	O	2.025.000,00	250.000,00	1.000.000,00	625.000,00	150.000,00
AKTIVNOST A119000: Parkiralište	Općina Milna	O	4.830.000,00	30.000,00	1.300.000,00	2.000.000,00	1.500.000,00

AKTIVNOST A1200015: Parkiralište Ložišća	Općina Milna	O	1.250.000,00	0,00	0,00	250.000,00	1.000.000,00
AKTIVNOST A1200014: Parkiralište Bobovišće	Općina Milna	O	600.000,00	20.000,00	580.000,00	0,00	0,00
AKTIVNOST A120002: Nerazvrstane ceste	Općina Milna	O	8.045.000,00	1.615.000,00	2.100.000,00	2.130.000,00	2.200.000,00
AKTIVNOST A119001: Nerazvrstane ceste i mjesne ulice	Općina Milna	O	1.300.000,00	350.000,00	300.000,00	350.000,00	300.000,00
TEKUĆI PROJEKT T010001: Sufinanciranje autobusne linije	Općina Milna	O	520.000,00	130.000,00	130.000,00	130.000,00	130.000,00
TEKUĆI PROJEKT T010003: Sufinanciranje katamaranske linije	Općina Milna	O	400.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
AKTIVNOST A121008: Turistička zajednica Općine Milna	Općina Milna	O	500.000,00	200.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
AKTIVNOST A101001: Općina Milna	Općina Milna	O	800.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00
AKTIVNOST A111001: Redovna djelatnost	Općina Milna	O	7.379.951,00	1.775.951,00	1.848.000,00	1.868.000,00	1.888.000,00
AKTIVNOST A111002: Komunalne usluge	Općina Milna	O	280.000,00	65.000,00	70.000,00	70.000,00	75.000,00
AKTIVNOST A111003: Izborni troškovi	Općina Milna	O	25.000,00	5.000,00	0,00	0,00	20.000,00
KAPITALNI PROJEKT: K01001: Ostala kapitalna ulaganja-studije	Općina Milna	O	540.000,00	220.000,00	0,00	120.000,00	200.000,00
KAPITALNI PROJEKT: K01003: Ulaganja u imovinu - ICMPM	Općina Milna	R	3.563.018,00	2.300.000,00	1.263.018,00	0,00	0,00
KAPITALNI PROJEKT: K01003: Ulaganja u imovinu - Zadružni dom Ložišća	Općina Milna	O	950.000,00	0,00	100.000,00	450.000,00	400.000,00
UKUPNO			82.463.693,00	14.946.675,00	19.119.018,00	27.099.000,00	21.299.000,00

7. OKVIR ZA PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE

Prema članku 45. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanju razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017), lokalni koordinatori odgovorni su za praćenje i izvješćivanje o provedbi akata strateškog planiranja sukladno odredbama navedenog Zakona te su dužni prikupljati i unositi pokazatelje o provedbi akata strateškog planiranja u skladu s uputama i rokovima.

Aktivnosti praćenja i izvještavanja o izvršenju provedbenog programa nužne su jer omogućuju sustavno praćenje uspješnosti provedbe definiranih mjera; po potrebi usklađivanje s aktualnim društvenim, ekonomskim i drugim uvjetima; pružanje relevantnih informacija tijelima više razine o prioritetima i lokalnim potrebama, s ciljem unapređivanja i/ili kreiranja razvojnih politika, alokacije sredstava i donošenja čitavog niza odluka relevantnog za različite razine upravljanja razvojem. Također, redovno praćenje i izvještavanje o izvršenju provedbenog programa daje informaciju o tome koliko smo zapravo uspješni u ostvarivanju željenih pozitivnih ishoda i promjena, odnosno, ukoliko nismo, što je potrebno promijeniti i jasnije definirati kako bismo ostvarili zacrtane ciljeve. Konačno, izvršna vlast jedinice lokalne samouprave ima odgovornost biti transparentna u procesu upravljanja razvojem, posebice u dijelu planiranja i izvršenja proračuna, a povezanost provedbenog programa i općinskog proračuna obvezuje izvršno tijelo na nedvosmisленo i transparentno upravljanje kako razvojem općine, tako i raspoloživim financijskim sredstvima.

Praćenje provedbe akata strateškog planiranja obuhvaća, dakle, proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja rezultata kojima se sustavno prati uspješnost provedbe mjera definiranih ovim provedbenim programom. Općina Milna, putem lokalnog koordinatora, dva puta godišnje izvješćuje regionalnog koordinatora i Koordinacijsko tijelo (središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove regionalnog razvoja i fondova EU). Lokalni koordinatori dužni su dostavljati polugodišnja i godišnja izvješća o provedbi provedbenog programa do 31. srpnja tekuće godine (za prethodnu godinu) do 31. siječnja tekuće godine (za prethodnu godinu), unosom relevantnih informacija u Informacijski sustav za strateško planiranje i upravljanje razvojem, odnosno predajom posebnih obrazaca koordinacijskom tijelu ukoliko je navedeni informacijski sustav van funkcije.

Tablica 25 | Zahtjevi praćenja za akte strateškog planiranja

Vrsta akta strateškog planiranja	Element strateškog okvira	Praćenje provedbe
Provđeni programi	Mjere	Podatak o uspješnosti provedbe u usporedbi s unaprijed zadanim ciljnim vrijednostima pokazatelja rezultata provedbe mjere
	Aktivnosti/ključne točke ostvarenja	Provđba aktivnosti/postizanje ključnih točaka ostvarenja (po mjesecima) u provedbi mjera.

Godišnje izvješće o provedbi akata strateškog planiranja Općina Milna na svojim mrežnim stranicama objavljuje podatke i godišnja izvješća o izvršenju provedbenog programa

IZVOR / Priručnik o strateškom planiranju, MRRFEU

Sadržaj polugodišnjeg i godišnjeg izvješća o provedbi provedbenih programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te detaljne tehničke i metodološke upute za njegovo popunjavanje utvrđuje Priručnik o strateškom planiranju. Ključne aktivnosti u procesu praćenja i izvještavanja su kako slijedi:

Tablica 26 | Proces praćenja i izvještavanja o provedbenom programu

RB	KORAK	POJAŠNJENJE	ODGOVORNOST
1	Ustavljavanje institucionalnog okvira za praćenje uspješnosti provedbe	Definiranje osoba zaduženih za prikupljanje relevantnih informacija o provedbenom programu; ustavljavanje mreže za izvješćivanje na razini cijelog tijela	Načelnik Lokalni koordinator Voditelj računovodstva Voditelj jedinstvenog upravnog odjela
2	Identifikacija zahtjeva praćenja	Definiranje elemenata koji će se pratiti i o kojima će se redovito izvještavati; njihov unos u informacijski sustav, ako je u funkciji	Lokalni koordinator
3	Ustavljavanje mreže osoba za praćenje	Ustavljena Mreža osoba za praćenje i izvješćivanje o provedbi akata strateškog planiranja s ciljem učinkovite suradnje i kontinuiranog poboljšanja sustava praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja	Regionalni koordinator
4	Izvještavanje o rezultatima	Prikupljanje i obrada informacija i podataka za pripremu polugodišnjih i godišnjih izvještaja nadležnim tijelima	Lokalni koordinator
5	Identifikacija mogućih problema	Uočavanje potencijalnih problema koji mogu uzrokovati poteškoće u postizanju zadanih ciljnih pokazatelja; priprema mogućih rješenja uočenih problema	Lokalni koordinator
6	Pokretanje preventivnih mjer rješavanja problema	Implementacija plana rješavanja uočenih problema i poteškoća, praćenje poduzetih koraka u rješavanju problema	Načelnik Lokalni koordinator
7	Ispunjavanje službenih zahtjeva izvješćivanja	Podnošenje polugodišnjih i godišnjih izvješća nadležnim tijelima	Lokalni koordinator

8. PRILOZI

8.1. Popis grafikona

Naziv grafikona	str
Grafikon 1 Stanovništvo staro 15 i više godina prema trenutačnoj aktivnosti, starosti i spolu	11
Grafikon 2 Zaposleni u općini Milna prema vrsti zanimanja	12
Grafikon 3 Obrti na području Milne	13

8.2. Popis tablica

Naziv tablice	str
Tablica 1 Obvezni elementi provedbenog programa jedinice lokalne samouprave	5
Tablica 2 Izvještaj o postojećim i planiranim prihodima Općine Milna	8
Tablica 3 Izvještaj o postojećim i planiranim rashodima Općine Milna	8
Tablica 4 Izvršenje proračuna Općine Milna u posljedne dvije godine te planirani iznos za period od 2021. do 2022.	9
Tablica 5 Sufinanciranje javnih ustanova i drugih subjekata	9
Tablica 6 Površine, stanovništvo i gustoća stanovanja	10
Tablica 7 Kontingent stanovništva općine Milna	10
Tablica 8 Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja turista u općine Milna u 2020. i 2021.	14
Tablica 9 Marine na području općine Milna	15
Tablica 10 Luke nautičkog turizma na području općine Milna	15
Tablica 11 Športske luke	16
Tablica 12 Popis cikloturističkih staza na području općine Milna	16
Tablica 13 Broj članova na OPG-u 31.12.2020.	16
Tablica 14 Vrste poljoprivrednog zemljišta	17
Tablica 15 Vrste obradivog tla na području općine Milna	17
Tablica 16 Komercijalni i ekološki uzgoj	18
Tablica 17 Potpore u poljoprivredi na području Milne od 2017. do 2021.	19
Tablica 18 Zone marikulture i ribarske infrastrukture na području Općine Milna	21
Tablica 19 Količina iskrcajanog ulova prema iskrcajnim mjestima u periodu 2011.-2016.	21
Tablica 20 Broj djece korisnika usluge ranog i predškolskog odgoja	23
Tablica 21 Popis udruga građana na području općine Milna	25
Tablica 22 Usklađenost prioriteta razvoja općine Milna s nadređenim aktima	30
Tablica 23 Udio mjere u ukupnom provedbenom programu	46
Tablica 24 Indikativni finansijski okvir implementacije provedbenog programa Općine Milna	47
Tablica 25 Zahtjevi praćenja za akte strateškog planiranja	51
Tablica 26 Proces praćenja i izyještavanja o provedbenom programu	52

8.3. PRILOG 1 Terminski plan provedbe mjera, aktivnosti i projekata za provedbu posebnih ciljeva

Prilog 1. Predložak za izradu Provedbenog programa jedinice lokalne samouprave																										
NOSITELJ IZRADE AKTA:		Općina Milna							Razdoblje važenja akta:		2022-2025		DATUM IZRADE / IZMJENE AKTA		prosinac 2021											
Redni broj mjere	Doprinos provedbi nadređenog akta strateškog planiranja	Naziv cilja nadređenog akta strateškog planiranja	Program u proračunu JLS	Naziv mjere	Svrha provedbe mjere	Procijenjeni trošak provedbe mjere (u HRK)	Poveznica na izvor finansiranja u proračunu JLS	Nadležnost / odgovornost za provedbu mjere	Oznaka mjere (R/I/O)	Doprinos ispunjenju obveza uredenih posebnim propisima	SDG	Doprinos zelenoj tranziciji EU-a (DA/NE)	Doprinos digitalnoj transformaciji EU-a (DA/NE)	Ključne aktivnosti	Planirani rok postignuća aktivnosti nužnih za ostvarenje mjera (mjesec, godina)	Rok provedbe mjere (mjesec, godina)	Pokazatelj rezultata	Početna vrijednost (godina)	Ciljna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2023.	Ciljna vrijednost 2024.	Ciljna vrijednost 2025.	Procijenjeni trošak provedbe mjere (u HRK) 2022.	Procijenjeni trošak provedbe mjere (u HRK) 2023.	Procijenjeni trošak provedbe mjere (u HRK) 2024.	Procijenjeni trošak provedbe mjere (u HRK) 2025.
1	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine	n/p	PROGRAM 119: I01 Održavanje komunalne infrastrukture	Komunalno gospodarstvo	Poboljšanje kvalitete života i dostupnosti javnih usluga kroz ulaganja u društvenu i komunalnu infrastrukturu i usluge te redovno održavanje javnih površina (plaže, šetnice i druge komunalne infrastrukture), obavljanja komunalnih usluga te unaprijeđenje stanja postojeće i izgradnju nove komunalne infrastrukture na prostoru općine (plaže, groblja, javna rasvjeta, i dr.).	15.062.724,00	AKTIVNOST A119004: Javne površine i čistoća AKTIVNOST A119005: Javna rasvjeta AKTIVNOST A119006: Mjesne plaže AKTIVNOST A119007: Odvodnja atmosferskih voda AKTIVNOST A119008: Održavanje javnih i zelenih površina AKTIVNOST A119009: Održavanje ostalih objekata AKTIVNOST A119010: Potpora za obnovu kuća AKTIVNOST A120016: Ostale javne površine AKTIVNOST A120003: Javna rasvjeta AKTIVNOST 120004: Groblja AKTIVNOST A120009: Obala	Općina Milna	O	OT	SDG 6, SDG 9	NE	NE	Unaprjeđenje javnih zelenih površina Izgradnja i opremanje plaže "Bijaka" u Milni Ulaganja na plažama u naselju Bobovišča na moru Komunalno uređivanje i održavanje javnih površina, objekata i drugo Potpora vlasnicima privatnih nekretnina u obnovi fasada	SVIBANJ 2025	SVIBANJ 2025	površina uređenih javnih površina (m ²)	3500	4000	4500	6000	9000	870.000,00	880.000,00	900.000,00	920.000,00
2	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine	2. Obrazovani i zaposleni ljudi	PROGRAM 121: J01 Javne potr.ustanova	Odgovor i obrazovanje	Poboljšanje uvjeta za učenje i kvalitete rada osnovnoškolske ustanove kroz sufinanciranje redovnog poslovanja škole	340.000,00	AKTIVNOST A121006: Osnovna škola Milna	Općina Milna	O	OT	SDG 4	NE	NE	Sufinanciranje redovnog rada osnovnoškolske ustanove	SVIBANJ 2025	SVIBANJ 2025	ukupan broj učenika	67	67	68	69	70	100.000,00	80.000,00	80.000,00	80.000,00
3	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine	2. Obrazovani i zaposleni ljudi	PROGRAM 123: K01 Ostala kapitalna ulaganja i razvojne studije	Briga o djeci	Unapređenje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kroz ulaganje u redovno poslovanje dječjeg vrtića Milna te izgradnju nove zgrade dječjeg vrtića	13.999.000,00	KAPITALNI PROJEKT: K01002: Ulaganja u imovinu - DV	Općina Milna	R	OT	SDG 4	NE	NE	Projektiranje, izgradnja i opremanje nove zgrade dječjeg vrtića "Milna" Redovno poslovanje dječjeg vrtića	SVIBANJ 2025	SVIBANJ 2025	broj novoizgrađenih vrtića	0	0	1	1	1	240.000,00	1.700.000,00	5.000.000,00	4.000.000,00
4	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine	5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život	PROGRAM 116: F01 Socijalna i zdravstvena skrb	Socijalna skrb	Osiguranje boljeg životnog standarda stanovništva i smanjenje nejednakosti, osiguranje bolje skrbi o starijim i nemoćnim osobama kroz pružanje različitih tipova podrške, jačanje socijalnih usluga i aktivnosti	9.435.000,00	AKTIVNOST A116001: Pomoći kućanstvima	Općina Milna	O	OT	SDG 3	NE	NE	izrada i provedba socijalnog programa	SVIBANJ 2025	SVIBANJ 2025	broj									

						KAPITALNI PROJEKT: K01004: Izgradnja staračkog doma	Općina Milna	I	OT	SDG 3	DA	DA	Izrada projektne dokumentacije, izvođenje radova rekonstrukcije postojeće zgrade i opremanje.	SVIBANJ 2025	SVIBANJ 2025	broj izgrađenih domova za starije i nemoćne	0	0	0	0	1	0,00	500.000,00	3.000.000,00	3.500.000,00	
5	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine	5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život	PROGRAM 121: J01 Javne potr.ustanova	Primarna zdravstvena zaštita	Osiguranje dostupnosti kvalitetnih zdravstvenih usluga	144.000,00	AKTIVNOST A121001: Doniranje zdravstvu (ambulanta, ginek. i pedijatar)	Općina Milna	O	OT	SDG 3	NE	NE	Podrška zdravstvenom sustavu otoka kroz sufinanciranje troškova smještaja i plaće lječnika u deficitarnim područjima	SVIBANJ 2025	SVIBANJ 2025	broj sufinanciranih lječnika	0	2	3	3	3	36.000,00	36.000,00	36.000,00	36.000,00
6	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine	1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo	PROGRAM 112: B01 Sport	Kultura, tjelesna kultura i sport	Razvoj civilnog društva, očuvanje i promicanje kulturne baštine kroz sponzoriranje opće - društveno korisnih aktivnosti kao i pokroviteljstvo manifestacija u kulturi, sportu i obrazovanju, te drugih događanja od općinskog interesa	5.525.000,00	AKTIVNOST A112003: Sufinanciranje sportskih aktivnosti	Općina Milna	O	OT	SDG 16	NE	NE	Podrška razvoju civilnog društva na području općine i otoka kroz sufinanciranje redovnog poslovanja i/ili godišnjih programa	SVIBANJ 2025	SVIBANJ 2025	broj organizacija kojima je pružena podrška u radu i provedbi programa i projekata	11	11	12	12	12	80.000,00	80.000,00	90.000,00	90.000,00
			PROGRAM 115: E01 Neprofitne organizacije				AKTIVNOST A115001: Ostale udruge i društva																35.000,00	35.000,00	30.000,00	30.000,00
							AKTIVNOST A115002: Sportske udruge																76.000,00	80.000,00	80.000,00	80.000,00
							AKTIVNOST A115003: Udruga roditelja																10.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
							AKTIVNOST A115005: DDDK																12.000,00	12.000,00	15.000,00	15.000,00
							AKTIVNOST A115006: LAG Brač, Šolta																20.000,00	10.000,00	15.000,00	20.000,00
							AKTIVNOST A115007: Udruga Boboviče n/m																10.000,00	15.000,00	20.000,00	20.000,00
							AKTIVNOST A115009: Hrvatska pučka prosvjeta Ložišća																33.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
							AKTIVNOST A115010: KŠRM Mrduja																80.000,00	50.000,00	20.000,00	20.000,00
							AKTIVNOST A115011: Lovačko društvo Brač																9.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
							AKTIVNOST A115012: Udruga UZMAH																25.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
							AKTIVNOST A115016: Amatersko kazalište Servantes																38.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
							AKTIVNOST A115017: Hrvatska gorska služba spašavanja																40.000,00	40.000,00	50.000,00	50.000,00
			PROGRAM 120: I012 Komunalna infrastruktura-gr.				AKTIVNOST A1200011: Igralište Milna																450.000,00	1.500.000,00	1.050.000,00	0,00
			PROGRAM 301: Centar za kulturu				AKTIVNOST A1200012: Igralište Ložišća																50.000,00	200.000,00	0,00	0,00
7	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine	8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	PROGRAM 120: I012 Komunalna infrastruktura-gr.	Zaštita i unapređenje prirodnog okoliša	Sprječavanje i poduzimanje mjera u svrhu zaštite svih sastavnica okoliša	600.000,00	AKTIVNOST A120007: Održavanje čistoće i odlaganje komunalnog otpada	Općina Milna	O	OT	SDG 12	DA	NE	nabava spremnika za odvojeno prikupljanje otpada, uređenje zelenih otoka, održavanje čistoće	SVIBANJ 2025	SVIBANJ 2025	količina miješanog komunalnog otpada odloženog na odlagalište (t)	353,97	350	348	346	344	150.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00
8	Nacionalna razvojna strategija	7. Sigurnost za stabilan razvoj	PROGRAM 118: Protupožarna i civilna zaštita i Crveni Križ	Protupožarna i civilna zaštita i Crveni Križ	Podrška sustavu protupožarne i civilne zaštite radi jačanja stabilnosti i otpornosti općine	6.375.000,00	AKTIVNOST A118001: Sufinanciranje DVD-a	Općina Milna	O	OT	N/P	NE	NE	Razvoj učinkovitog sustava civilne zaštite	SVIBANJ 2025	SVIBANJ 2025	broj osposobljenih članova DVD-a	8	8	12	15	15	280.000,00	280.000,00	260.000,00	260.000,00

					KAPITALNI PROJEKT: K01001: Ostala kapitalna ulaganja-studije		R							izrada studija, projekata i projektnih prijedloga radi apliciranja na natječaje EU Interpretacijski centar maritimne povijesti Milne Uređenje i rekonstrukcija Zadružnog doma u naselju Ložišća	SVIBANJ 2025			broj projekata sufinanciranih sredstvima EU	2	2	3	3	4	220.000,00	0,00	120.000,00	200.000,00
					KAPITALNI PROJEKT: K01003: Ulaganja u imovinu - ICMPM											RUJAN 2023						2.300.000,00	1.263.018,00	0,00	0,00		
					KAPITALNI PROJEKT: K01003: Ulaganja u imovinu - Zadružni dom Ložišća		0									PROSINAC 2024						0,00	100.000,00	450.000,00	400.000,00		

8.4. Popis razvojnih projekata Općine Milna

RB	NAZIV PROJEKTA	PROCIJENJENA VRIJEDNOST (U KN)	LOKACIJA PROVEDBE	TRAJANJE PROJEKTA
1	Interpretacijski centar maritimne povijesti Milne	3.800.000,00	Milna	2020.-2023.
2	Projektiranje, izgradnja i opremanje mrtvačnice u Milni	875.000,00	Milna	2020.-2021.
3	Proširenje groblja Milna i Ložišća	1.300.000,00	Milna	2022.-2023.
4	Projektiranje, izgradnja i opremanje nove zgrade dječjeg vrtića "Milna"	11.000.000,00	Milna	2020.-2025.
5	Projekt izgradnje i opremanja dječjeg i nogometnog igrališta u Ložišća	250.000,00	Ložišća	2022.-2023.
6	Uređenje i opremanje sportskog igrališta na SRC "Bregana" u Milni	3.000.000,00	Milna	2021.-2024.
7	Uređenje i rekonstrukcija Zadružnog doma u naselju Ložišća	950.000,00	Ložišća	2022.-2024.
8	Projektiranje, izgradnja i opremanje doma za osobe treće životne dobi	7.000.000,00	Bobovišća	2023.-2025.
9	Izgradnja i opremanje plaže "Bijaka" u Milni	1.875.000,00	Milna	2022.-2024.
10	Izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstane ceste Bobovišća na moru do spoja na D114	1.600.000,00	Bobovišća na moru	2020.-2023.
11	Cestovna obilaznica naselja Milne - Jug	8.080.000,00	Milna	2020.-2025.
12	Izgradnja mreže nerazvrstanih cesta na području Turističke zone "Bijaka"	5.070.000,00	Milna	2020.-2023.
13	Prilazna cesta za održavanje uređaja za pročišćavanje (Nerazvrstana cesta M17-2)	2.500.000,00	Milna	2020.-2022.
14	Rekonstrukcije nerazvrstane ceste M40 (D114 - naselje Podhume)	3.000.000,00	Milna	2023.-2024.

15	Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja protupožarnih nerazvrstanih cesta (poljski putovi)	1.875.000,00	k.o. Milna k.o. Bobovišća	2022.-2024.
16	Proširenje i sanacija nerazvrstane ceste L01 i L03 (Ložišća)	1.500.000,00	Ložišća	2023.-2024.
17	Rekonstrukcija nerazvrstanih cesta i ulica na području naselja Bobovišća i Bobovišća na moru	562.500,00	Bobovišća	2022.-2023.
18	Proširenje i uređenje nerazvrstane ceste M25 i M26 (Milna – Makarac)	2.125.000,00	Milna	2023.-2024
19	Izgradnja i opremanje parkirališta u naselju Bobovišćima na moru	600.000,00	Bobovišća	2023.-2024.
20	Izgradnja i opremanje parkirališta u naselju Ložišća	1.250.000,00	Ložišća	2024.-2025.
21	Izgradnja i opremanje parkirališta „Pantera – Šumica“	1.800.000,00	Milna	2023.-2024.
22	Izgradnja i opremanje drugih mogućih lokacija parkirališta u naselju Milna	3.000.000,00	Milna	2023.-2025.
23	Dogradnja sustava hidrantske mreže na području cijele Općine	250.000,00	k.o. Milna k.o. Bobovišća	2022.-2023.
24	Uređenje šetnice Put sv Josipa	937.500,00	Milna	2022.-2023.
25	Unaprijeđenje javnih zelenih površina	500.000,00	sva naselja	2022.-2024.
28	Ulaganja na plažama u naselju Bobovišća na moru	300.000,00	Bobovišća	2022.-2024.
29	Rekonstrukcija zgrade DVD-a	2.500.000,00	Milna	2023.-2024.
30	Poticanje uređenja fasada privatnih kuća	1.200.000,00	sva naselja	2022.-2024.

9. LITERATURA

1. Zakon o otocima, NN 116/18
2. Zakon o proračunu, NN 15/15
3. Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, NN 147/14
4. Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama, NN 56/16
5. Zakon o održivom gospodarenju otpadom, NN 73/17
6. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, NN 123/20117
7. Pravilnik o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Narodne novine 6/2019
8. Lokalna razvojna strategija Lokalne akcijske grupe Brač za period od 2014. do 2020. godine, 2016.
9. Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije, Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije br. 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07 i 9/13
10. Planovi i pravila za novo programsko razdoblje 2021. – 2027., Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
11. Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske,
12. UN Agenda 2030
13. Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr
14. Hrvatski zavod za zapošljavanje, www.hzz.hr
15. HGK – Registar poslovnih subjekata, <http://www1.biznet.hr/HgkWeb/do/fullSearchPost>
16. FINA, www.fina.hr
17. Upisnik poljoprivrednika, <https://www.aprrr.hr/upisnik-poljoprivrednika/>
18. Registar obrtnika, <https://or.portor.hr/pretraga.htm>
19. Hrvatska mreža za ruralni razvoj, <http://www.hmrr.hr/hr/leader/hrvatski-flag-ovi/>
20. Registar udruge, <https://uprava.gov.hr/registar-udruga>
21. Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, dostupno na: <https://tinyurl.com/yaefkkxh>
22. Pomorsko je dobro, www.pomorskodobro.dalmacija.hr
23. Operativni program za pomorstvo i ribarstvo, <https://euribarstvo.hr/mjere/>
24. Nova kohezijska politika - Regionalna politika, Europska komisija (2018), dostupno na: https://ec.europa.eu/regional_policy/hr/2021_2027/
25. Europska komisija (2018) Regionalni razvoj i kohezija: Proračun EU-a za budućnost, <https://tinyurl.com/ybcudf3c>
26. Izvješće o prekoračenoj količini miješanog komunalnog otpada za jedinice lokalne samouprave za 2020. godinu, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
27. Croatia Yachting Charter, <http://goo.gl/XhVWUm>
28. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, <http://mppi.hr/default.aspx?id=7411>
29. Kurtović Mrčelić, J. et al (2019) Studija sidrišta splitsko dalmatinske županije: I. i II. faza — podloga za Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije, Splitsko - dalmatinska županija, Javna ustanova More i krš

30. Odluka o izmjenama i dopunama Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije, Službeni glasnik Splitsko dalmatinske županije 9/13
31. Lokalna razvojna strategija Lokalne akcijske grupe Brač za period od 2014. do 2020. godine, 2016.
32. Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije br. 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07 i 9/13)
33. Planovi i pravila za novo programsko razdoblje 2021. – 2027., Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
34. Godišnje izvješće o radu u pedagoškoj godini 2019./2020,
Https://drive.google.com/file/d/1h0_1KDABnc0ayvVxRIVg3VBZJQlRdWns/view, datum pristupa: 1.10.2021.